

AKPINAR

Mart - Nisan 2011

Yıl: 6

ISSN: 1306 - 3731

3 TL

32.
Sayı

KÜLTÜR SANAT VE EDEBİYAT DERGİSİ



Niğde / Çamardı / Demirkazık

www.akpinardergisi.com

İsmail ÖZMEL

Dil ve Edebiyat Yazıları



salkımsöğüt

İsmail ÖZMEL

Kültür ve Tarih Sohbetleri



salkımsöğüt

AKPINAR

Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi

Yıl: 6 Sayı: 32 / Mart - Nisan 2011 ISSN: 1306-3731

SAHİBİ ve GENEL YAYIN YÖNETMENİ

İsmail ÖZMEL
ismailozmel@hotmail.com
ismailozmel1@gmail.com

YAYIN KURULU

İsmail ÖZMEL
Murat SOYAK
İsmail SARIKAYA

DANIŞMA KURULU(HAKEM HEYETİ)

Prof. Dr. Abdulkadir YUVALI (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet UĞUR (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Esmâ ŞİMŞEK (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet BURAN (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Pervin ÇAPAN (Muğla Üniversitesi)

YAZIŞMA VE YÖNETİM YERİ

Yeni Çarşı İş Merkezi B Blok Nu. 1/5 NİĞDE
Telefon: 0.388 213 12 50 Belgegeçer: 0.388 233 35 45

ABONE ÜCRETİ

Sayısı: 3 TL
Yıllık Abone Bedeli: 20 TL
Resmî Abone Bedeli: 40 TL
Yurtdışı Abone Bedeli: 30 Avro
Posta Çeki: 5145515 (İsmail ÖZMEL)

KAPAK FOTOĞRAFI

Musa DALKILIÇ

GRAFİK & TASARIM

Nilay PEKER ERSAN

BASIM YERİ

Karan Ofset

Mezbaha Cad. Yavuz Apt. No: 36/B • NİĞDE
Tel: 0.388 233 66 22 Belgegeçer: 0.388 233 88 11

Dergiye gönderilen yazı ve şiirler basılsın basılmasın geri verilmez. Yayınlanması istenen yazıların el-mek adresimize gönderilmesi gerekmektedir. Dergimizde yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Yazı ve şiirlere ücret ödenmez. Yayın kurulu gerekli gördüğünde yazılarda değişiklik yapabilir.

İÇİNDEKİLER

3 SEVİL MISIRLIOĞLU'NUN "GÜNEŞİ KURŞUNLADIK" ADLI ŞİİRİNİN TAHLİLİ
Nurullah ÇETİN

10 MEHMET AKİF ERSOY'UN DÜNYASI
İsmail ÖZMEL

15 "BİR KAPIDAN BİR KAPIYA" İBRAHİM SAĞIR
Abdullah SATOĞLU

18 FİKRİYATIMIZIN GÖZESİ: ERGUN GÖZE
M. Nihat MALKOÇ

23 ZAMANLI ŞİİR (Şiir)
İsmail ÖZMEL

24 DERİN BOŞLUKLAR (Şiir)
Erdal NOYAN

24 SON BAKIŞ (Şiir)
Mehmet BaŞ

25 ŞİİR (Şiir)
Bekir ÖGUZBAŞARAN

26 NEFESİN VE SESİN GÜCÜ
"CELAL GÜZELSES VE ENVER DEMİRBAG'A SAYGI"
Hadi ÖNAL

28 BİR ŞEY EKSİK SANKİ... (Şiir)
Fatih ÇELİK

29 ONA AİTTİR (Şiir)
Ahmet Yılmaz TUNCER

30 AKPINAR DERGİSİ
Nedim BAKIRCI

32 BİR GÜN DAHA
Güner F. ÖZMEL BAŞAYTAÇ

37 DİVÂNE (Şiir)
Nihat KAÇOĞLU

38 AKTÜEL HABERCİ
İsmail SARIKAYA

39 KÖMÜRHAN, GÖNÜL KÖPRÜSÜ!
Bedrettin KELEŞTİMUR

42 GÖNÜL SOHBET İSTER
Murat SOYAK

44 AHMET KABAKLI'YA VEFA
Mustafa DEMİRCİ

Sevgili Akpınar Okuyucuları,

CEMRE NİHAYET TOPRAĞA DÜŞTÜ SİZİN GÖNLÜNÜZ NEREYE UÇTU?

Mart ve Nisan ayları, kışla bahar arasındaki rekabetin mücadele sahnesi haline geldi. Bir açıyor insana kaygı veriyor, bir kapanıyor ümit. Bir köşe kapmacadır gidiyor. Bazen soğuk ve az yağış, bazen de bir bahar rüzgârı. Çimenler, ağaçlar göğe el atmakta ne kadar hevesli. Yeni yürüyen çocuğun ayağa kalkıp yarı sendeleyeen bir yürüyüşü var ya, ben bu mevsimi böyle bir kışla bahar arasında gelip giden, bir kıyı rüzgârına, bir deniz gelgitine benzetiyorum. Çocuk sendelerken nasıl düşme korkusu içimizi titretirse, açılan havaya aldanarak çiçek açan ağaç ta öyle, ya soğuk alırsa, ya çocuk düşerse korkusu.

Bu biraz da hayatın bir özeti sayılamaz mı? Kazanmak ve kaybetmek ne kadar izafidir. Bir köyde erkek kardeşler önce sulu tarlaları seçip almışlar ve kıraç yerleri kız kardeşlerine bırakmışlar, iyi mi? Gel zaman git zaman, akarsular kesilmiş, kıraçlara yeraltı suları gelmiş, köy halkı hak yerini buldu diyor. Ama hak yerini bulur da, aradan geçen sıkıntılı zamanları nasıl telafi edeceğiz işte asıl mesele bu...

Derler ya altın kapı ağaç kapıya, ağaç kapı altın kapıya muhtaçtır. Konumuna bakıp da insafı elden bırakma. Ne kış sanıldığı kadar uzun sürer, ne de bahar o kadar uzakta...

32. SAYIDA GÜZEL ŞİİRLER VE YAZILAR VAR:

Nurullah Çetin Hoca "Güneşi kurşunladık" adlı şiiri tahlil ediyor. İsmail Özmel "Mehmet Akif Ersoy'un Dünyası'nı, Abdullah Satoğlu "Bir Kapıdan Bir Kapıya'yı, Nihat Malkoç "Ergun Göze"yi, Hadi Önal "Nefesin ve Sesin Gücü'nü, Nedim Bakırcı Akpınar'ı, Güner Özmel Başaytaç babası Nihat Özmel'in son günlerini, İsmail Sarıkaya Haberci'yi, Bedrettin Keleştimur "Kömürhan, Gönül Köprüsü", Murat Soyak "Gönül Sohbet İster" başlıklı hikayesini, Mustafa Demirci'nin "Ahmet Kabaklı'ya Vefa" yazısını ilgiyle okuyacaksınız.

Bekir Oğuzbaşaran, İsmail Özmel, Erdal Noyan, Ahmet Yılmaz Tuncer, Nihat Kaçoğlu, Mehmet Baş, Fatih Çelik şiirleriyle Akpınar'ı süslemişlerdir. Daha güzel sayılarda buluşmak dileği ile sağlıcakla kalın, hoşça kalın.

İSMAİL ÖZMEL

SEVİL MISIRLIOĞLU'NUN “GÜNEŞİ KURŞUNLADIK” ADLI ŞİİRİNİN TAHLİLİ



Nurullah ÇETİN*



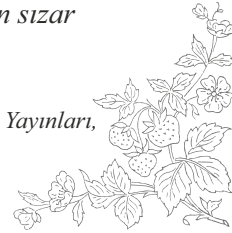
*Sevgiydi cehennemden geçip cennete varan
Kalbi mutluluk denen o hoş duyguya saran
Vefa parkeleriyle döşenmiş yolda duran
Güneşi kurşunladık şafaklardan kan sızar*

*Yaradan'ın aşkıyla ölümüne severdik
Aşk denilen çınarı susuz koyup devirdik
Kurşun işlemez ruhu bir süzgece çevirdik
Güneşi kurşunladık şafaklardan kan sızar*

*İyi günde dost eller yürekleri yakarken
Sevgiye yenik düşen özlemleri tıkarken
Kâinat aynasına tek bedenden bakarken
Güneşi kurşunladık şafaklardan kan sızar*

*Duygular buzullara dönüştü his bitiyor
Dallarımız kökünden uzaklaşıp gidiyor
Dünümüz yarınlarla hep rekabet ediyor
Güneşi kurşunladık şafaklardan kan sızar*

(Sevil Mısırlıoğlu, Güneşi Kurşunladık, Ürün Yayınları,
Ankara 2009, s.47)



Konu: Geçmiş ve şimdi karşılaştırması. Bu mesele, Türk şairlerinin çokça ele aldıkları temel bir konudur. Özellikle Tanzimat'tan bu yana içine girmeye başladığımız batı medeniyet dairesinin, bir mana ve insanlık medeniyeti olan Türk-İslam medeniyetimiz üzerinde açtığı yaralardan mustarip olan şairlerimiz, geçmişimizle şimdimiz arasında her zaman bir karşılaştırma yapma gereği duymuşlar ve bizi bir muhasebeye davet etmişlerdir.

İzlek: Sevil Mısırlıoğlu, şiirinde geçmiş ve şimdi mukayesesini insanlık temeline dayandırarak irdelemektedir. Yani ona göre geçmişimiz, sevgi, vefa, sadakat, bağlılık gibi temel insanî değerlere bağlı olarak muhteşem bir medeniyet inşa etmişti. Ama modernleşme sürecimizde bu ruh medeniyetimizi biz kendi ellerimizle yok etmeye başladık. Güneşimiz olan Türk-İslam medeniyetimizi kurşunlayarak yani onu yok ederek insanlığımızı yitirmeye başladık. Yeniden dirilişimiz de güneşimize sahip çıkmakla mümkün olacaktır.

Düşünce: Şiir, taşıdığı düşünsel eğilim itibariyle bir hikmet şiiridir. Şair, hakîmane bir yaklaşımla, büyük bir bilgelik eseri olarak bizi bireysel anlamda hem insan, hem de toplumsal anlamda millet yapan köklü tarihsel değerlerimize gönderme yapmakta ve bunların bir bir ortadan kalkmasına hayıflanmaktadır. Biz, hikmet sahibi bilge bir millettik. Ancak hikmet değerlerimizden oluşan güneşimizi kendi ellerimizle kurşunlayıp yok etmekteyiz. Bu durum karşısında müteyakkız olmalıyız. Şairin verdiği mesaj budur.

Varlık: Şair, somut nesnelere sezgici idealist açıdan yaklaşarak varlıkların manevi ve kültürel çağrışım alanlarına gönderme yapmaktadır. Mesela güneş, onun için bilinen güneş değil; bizim kültürel, tarihsel nitelikli maneviyat ve değerler birikimimizi ifade eder.

Duygu: Şiir, esas itibariyle bir duygu şiiri değil; hikmet şiiridir. Ancak bununla birlikte şiirde, günümüze dair karamsarlık duygusunun yanında aynı zamanda geçmişe hasret duygusu da kuvvetle seziliyor. Buradan hareketle aslında şair, yeni bir hamle, yeniden diriliş ve kendi temel değerlerimize dönme çağrısını içeren bir iyimserlik duygusunu da hissettirmektedir.

Simge ve İmgeler Sistemi:

*****Sevgiydi cehennemden geçip cennete varan***

Kalbi mutluluk denen o hoş duyguya saran**:

Sevginin cennetle özdeşliği imgesini şöyle yorumlamak gerekir: İslam kültüründe Cennet, Allah'ın Cemal, cehennem de Celal isminin tecellisidir. Yani Cemal güzelliştir, sevgidir, rahmettir, iyiliktir, Allah'ın mükâfatlandırma gücünü ifade eder. Celal ise Allah'ın kızgınlığını, öfkesini, kahrını, cezalandırma gücünü ifade eder. Asl olan cennettir, sevgidir. Sevgi dar anlamda bir kişinin bir başka kişiye duyduğu yakınlık hissinden ibaret değildir.

Sevgi, çok genel bir kavramdır ve insanın bütün varlıklara karşı duyduğu yakınlığı ifade eder. İnsan bir mahlûk, bir yaratık olarak kendisi gibi diğer mahlûkata

karşı sevgi duygusuyla yaklaşırsa, onlarla bütünleşirse asıl o zaman insan oluşunu gerçekleştirmiş olur. İnsan, canlı cansız her şeyi sırf Allah'ın yarattığı mahlûkat olarak sevebilirse iç ahengini bulmuş ve kendisiyle barışmış olur. Seven insan mutludur, huzurludur, hayatının anlamını bulmuş demektir. Seven insan, hayatı ve dünyayı tam anlamıyla idrak etmiş demektir. Onu için İslam felsefesi, İslam'ın kalbî manada derinlikli algılanması demek olan tasavvuf, sevgi ve aşk üzerine temellenmiştir. Tasavvufta esas olan Allah'ı sevmek, bütün yaratıkları da Allah'ın yarattığı varlıklar olduğu için sevmektir.

Yaradılanı yaradandan ötürü sevmek, Türk-İslam felsefesinin temel ilkelerinden biridir. Bu bağlamda Sevil Mısırlıoğlu, şiirini sevgi esası üzerine temellendirerek başlatmaktadır ki bu durum, onun tarihsel Türk-İslam kültür ve felsefesini çok iyi algıladığını ortaya koymaktadır.

Nefretle, kinle, düşmanlıkla, kötülükle insan bir yere varamaz ve bunlarla insan oluşunun gereğini yerine getirmiş sayılmaz. Sevgi, dünyayı cennete, nefret ise cehenneme çeviren duygulardır. Bu bakımdan kalbin mutluluk denen o duyguyla dolması için insanın sevmeyi bilmesi gerekir. Zira sevmek, çok basit bir şey değildir. Sevmek bir kültürdür, bir felsefedir, bir süreçtir, bir bilgi birikiminin sonunda ortaya çıkabilen bir duygudur. İnsan dahil bütün varlıklarda Allah'ın isimlerinin tecellilerini görebilmek, ilme bağlıdır. Mahlûkata duyulan sevgi de bu ilimle elde edilebilen bir duygudur.

****"Vefa parkeleriyle döşenmiş yolda duran***

Güneşi kurşunladık şafaklardan kan sızar":

Vefa, sevgi bağlılığıdır, sevgiyi sürdürmektir. İnsanı insan eden temel özelliklerden biri, vefalı olmasıdır. Eşine dostuna, arkadaşına duyulan sevginin hasbî olması, yani herhangi bir menfaat kaygısına bağlı olmamasıdır. İnsan, insanı insan olduğu için sever ve bu sevgi temellidir, geçici değildir. Kısa menfaat ilişkilerine bağlı yüzeysel, riyakârca, geçici sevgi duygusu insanın insanî yapısına ters düşen bir şeydir.

İnsanın değeri, sahip olduğu sağlam güvenilirlik özelliğine bağlıdır. Tam bir güven veren insan, asıl insandır. İslam kültüründe de güven ve vefa, temel değerlerdendir. İslam selam dinidir, barış dinidir. Emniyet dinidir. Müslümanın temel vasfı, kendisinden emin olunmasıdır. Hz. Muhammed'in bir ünvanı "Muhammedü'l-emîn"dir. Yani kendisine her bakımdan güvenilen, güven duygusunu boşa çıkarmayan, emanete tam olarak sahip çıkan, insanların kendisine gözü arkada kalmadan güvenebileceği kişi demektir.

Vefa, emniyet ve güven değerleriyle birlikte düşünülmesi gereken temel bir değerdir. Vefalı insan, başkasına emanet ettiği güven ve emniyet duygularına bağlı insandır. Siz birisini seviyorsanız ona sevginizi emanet etmişsiniz demektir. O kişi de sizin kendisine olan sevginizden emin olmalıdır. Sizin sevginizden emin olmuyorsa, kuşku duyuyorsa, sevginizin eğreti ve menfaate bağlı olduğunu hissediyorsa siz emin kişi yani vefalı kişi değilsiniz demektir. Kendisine emniyet edilmeyen, vefalı olmayan insanlar da saygıya layık olmayan insanlar demektir.

“Güneş” simgesinin karşılığı aydınlık, mutluluk, güven, vefa gibi bütün olumlu, güzel, iyi ve faydalı değerlerdir. Güneş, aynı zamanda Müslüman Türk milletini insan ve millet yapan temel millî ve İslamî değerlerin tamamını karşılayan bir simgedir. Türk-İslam kültür ve medeniyet güneşi, yüzyıllarca bizi aydınlattı, ısıttı, bizi yüce ve kâmil insan konumuna getirdi, medenî, zarif, incelmış insan hâline dönüştürdü. Ama modernizmle birlikte, batılılaşma süreciyle birlikte kademe kademe biz medeniyet güneşimizi kaybetmeye başladık. Türk-İslam medeniyet güneşimizi kaybedince hem insanî değerlerimizi kaybetmeye başladık, hem de millet yapımız çözülmeye başladı.

Şairin “Güneşi kurşunladık” ifadesi, aslında kendi millî-İslamî değerlerimizi reddettiğimizi, kendi kimlik ve kişilik yapımızı inkar ettiğimizi, bizi biz yapan değerlere sırtımızı döndüğümüzü ifade ediyor. Bunun da tam karşılığı mankurtlaşmadır. Cengiz Aytmatov’un yetkin bir şekilde işlediği gibi mankurt, anasına ok atan yani ecdadını, millî değerlerini tanımayan ve reddeden kişi demektir. Biz de modernleşmeyle birlikte âdeta mankurtlaşarak Türk-İslam kültür ve medeniyet güneşimizi mankurt gibi kurşunlamaya başladık. Bunun sonucu olarak da şafaklardan rahmet, iyilik, güzellik, şefkat, vefa, bağlılık, dostluk gibi ışıklar değil; âdeta kan sızmaya başladı.

”Yaradan’ın aşkıyla ölümüne severdik

Aşk denilen çınarı susuz koyup devirdik”:

Sevil Hanım burada yine bizim tarihsel olarak yüzyıllar boyunca biriktirdiğimiz bir büyük insanlık medeniyetine gönderme yapıyor. Biz Müslüman Türkler olarak yüzyıllar boyunca Yaradandan ötürü yaradılanı sevdik. Bu sevgimizi ifade eden büyük bir edebiyat birikimimiz var. Mevlanalardan Yunuslara, Fuzulilerden Şeyh Galiplere kadar, Yahya Kemallerden Arif Nihat Asyalara kadar çok zengin bir sevgi ve aşk edebiyat birikimimiz var. Biz sadece kadınıımızı, erkeğimizi değil, otu, böceği, hayvanı, güneşi, denizi, ağacı her şeyi sevdik. Köklü olarak varlıkları sevme kültürü oluşturduk.

Leyla ile Mecnun'dan Kerem ile Aslı'ya kadar destansı aşk hikâyelerimiz vardı. Büyük bir aşk ve sevgiyle Allah yolunda cihatlarımız vardı. Vatan, millet, din, insanlık sevgimiz vardı. Komşularımızı, akrabalarımızı, arkadaşlarımızı, yavuklularımızı, işimizi, evimizi, çocuklarımızı, peygamberimizi, Allah'ımızı, ecdadımızı ölümüne seven bir dünyamız vardı. Seversek büyük severdik. Sevil Hanım bu durumu ifade etmek için "aşk denilen çınar" ifadesini kullanıyor. Aşkımız çınar gibi uzun ömürlüydü, geçici bir heves değildi. Çınar gibi büyüktü, destansıydı, kısa ömürlü ve cılız değildi. Aşkımız çınar gibi herkesi gölgesiyle kucaklayacak bir genişliğe sahipti. Aşkımızın gölgesi altında insanlar, hayvanlar, bitkiler, bütün varlıklar, bütün insanlar serinlerdi.

Fakat biz son dönemlerde, modernleşmeyle birlikte batılılaşıp batılaşarak bu büyük çınarı susuz koyduk ve devirdik. Yani onu dinle, maneviyatla, saf insanî duygularla, vefayla, fedakârlıkla, şefkatle besleyemez olduk. Gelip geçici yüzeysel bağlılıklara kurban ettik. Dünyevî, maddi, materyalist değerlere bağlanır olduk, kalıcı, sonsuz değerleri bir kenara attık.

*****Kurşun işlemez ruhu bir süzgece çevirdik***

Güneşi kurşunladık şafaklardan kan sızar**:

"Kurşun işlemez ruh" da özgün bir imgedir. Ruh manadır, özdür, soyut temeldir. İnsan bedeni ruhu olmadan bir hiçtir, kabuktur, şekildir. İnsanı insan yapan bedeni, cesedi, şekli, görüntüsü, kabuğu, kalıbı değil; ruhudur. Temel özüdür. İnsanî değerlerinden oluşan öz yapısıdır. İnsan yüksek, zarif, ince, derinlikli, bilgili, kültürlü, duygulu ruhuyla vardır. Duyarlılığı saf, ince ve derin olmayan insan eksiktir. Büyük insan, ruhuyla büyük olan insandır.

Biz yüzyıllar boyunca büyük ve sağlam bir ruh medeniyeti inşa etmiştik. Türk-İslam medeniyeti aslında köklü ve sağlam bir ruh medeniyetidir. Ruh medeniyetimizin temelinde vefa, sadakat, sevgi, aşk, şefkat, dayanışma, yardımlaşma, büyük, derin ve ince sanat yapma gibi değerler vardır. Bir maneviyat kalesiydi bizim ruh medeniyetimiz. Türk-İslam değerleriyle ördüğümüz bu ruh kalemiz maalesef, özellikle Tanzimat'tan bu yana devam eden batılaşarak batılılaşma sürecimizle birlikte aşınmaya, yıkılmaya, yok olmaya başladı. Kurşun işlemez ruh medeniyetimizi aslında biz, kendi ellerimizle kurşunlayarak süzgece, kevgire döndürdük. Mankurtluğun alâmeti tam da budur. Yani kendi asil ve asıl değerlerini, kendi elleriyle yok etmek.

*****İyi günde dost eller yürekleri yakarken
Sevgiye yenik düşen özlemleri tıkarken**:***

Bu mısralarda da yine yukardan beri açıklanan imgesel yapıyı pekiştiren temel değerlere yer veriliyor. Dostluk, bağlılık, yardımlaşma, gerçek sevgi, büyük bir hasretle bağlılık, vefayla, özlemle beklemenin, sabrın acı meyvası, insanı insan yapan bütün incelikler, beşerî aşktan ilahî aşka kadar bütün bu saf bağlılık değerleri yine bizim köklü ve asil Türk-İslam medeniyetimizin temel esaslarıydı. Ama şimdilerde bunları yavaş yavaş unutmaya, yok etmeye başladık.

*****Kâinat aynasına tek bedenden bakarken
Güneşi kurşunladık şafaklardan kan sızır**:***

Kainat aynasına tek bedenden bakmak imgesi de özgün bir yaklaşımı ifade ediyor. İnsanın sevdiğiyle özdeşleşmesi, onunla âdeta tek bir beden hâline gelmesi, onunla kendisini bir bütün bilmesi, ona tam bir bağlılığı, vefayı ifade ediyor. Seven, sevdiğinin gözüyle bakar. Seven, sevdiğiyle aynı duygularla kâinata, tabiata bakarsa mutlu olur. Bu bir duygu ve duyarlık paylaşımıdır. Olaylara, hayata, varlığa, mekâna, zamana aynı gözle bakmak sevilenle bütünleşmenin ifadesidir.

Vefanın, sadakatın, bağlılığın bir başka ifadesidir bu da. Eskiden biz böyle asil davranışların, büyük birlikteliklerin çocuklarıydık. Ama bu temel değerlerimiz bir bir çözülmeye başladı. Bencilleştik, bireyselleştik, paylaşımı, birlikteliği unuttuk. Kainata sadece kendi penceremizden bakar olduk. Bu da büyük bir değer yozlaşmasının ifadesidir.

*****Duygular buzullara dönüştü his bitiyor
Dallarımız kökünden uzaklaşıp gidiyor**:***

Duyguların buzullaşması imgesinin karşılığını şöyle anlamalı: Duygu, insanın akıcı, seyyal, hareketli bir yapısıdır. İnsanın öznel iç zenginliğinin en güzel yansıması cıvıl cıvıl, neşeli, dinamik, coşkun duygularıdır. Mesela sevgimizi, aşkımızı gözlerimizle, davranışlarımızla, sözlerimizle, duruşumuzla belli etmek, sevgi duygumuzu şarkılara, türkülere, şiirlere dönüştürmek, sevgimiz, aşkımız adına destansı bir hayat yaşamak, dağlar aşmak, engeller aşmak, ağlamak, feryat etmek; bütün bunlar duygularımızın akışkanlığını ifade eder.

Biz bu bağlamda yüzyıllar boyunca hareketli, seller gibi coşkun akan bir duygu medeniyetine sahiptik. Duygularımızı mübalağalı bir şekilde ortaya koyardık. Ama maddeleşen, materyalistleşen, dünyevileşen günümüz modern zamanlarında duygularımız dondu, kalıplaştı, buzullaştı, kaskatı bir hâle geldi. Duygusuz, donuk,

tepkisiz bir madde yığınınına döndük. Bu durum bizim insan ve millet yapımızı çözen etkenlerden biridir. His bitti mi insan da biter. İnsan hisleriyle, duyargalarıyla, derinlikli duygularıya, insanlar, varlıklar, olaylar, durumlar karşısında duygusal tepkileriyle insan olarak varlığını koruyabilir. Hisleri bitmiş insan ölüm demektir.

Dallarımızın kökünden uzaklaşıp gitmesi imgesi, köksüzleşmemizi ifade eden bir yapıdır. Kökümüz Türk-İslam medeniyetimizdir. Dallarımız ise milletimizin, tarihimizin, kültürümüzün günümüzdeki uzantılarıdır. Günümüz Türk milleti, kendi kökünden, ruh ve medeniyet kökünden, insanlık kökünden, temel insanî ve millî değerlerinden hızla uzaklaşmaktadır ki bu da en büyük millî felakettir. Modernizmin yıkıcılığının farkında olan Sevil Hanım, sorumlu bir şair duyarlığı ile bizi hem insanlık köklerimize hem de millî-İslamî köklerimize bağlı kalarak devam etmemiz konusunda uyarıyor.

*****Dünümüz yarınlarla hep rekabet ediyor***

Güneşi kurşunladık şafaklardan kan sızır**:

Dün-bugün ayrımı yapmak zorunda kalışımız, bizim temel bir sorunumuzdur. Muhteşem bir dünümüz ama sefil bir günümüz var. Dünümüz, geçmişimiz, mazimiz, tarihimiz, taşımış olduğu sağlam, köklü değerleriyle yarınlara yenilenerek ve zenginleşerek aktarılmalıdır. Ancak biz, muhteşem dünümüz olan güneşimizi yani tarihimizi kendi ellerimizle kurşunluyoruz. Bu mankurtlaşmaya karşı yeni bir diriliş hamlesi içinde olmalıyız.

Nazım Şekli: Şiir, mısra kümelenmesi bakımından dörtlüklerle kurulmuştur. Kafiye sistemi bakımından ise bbba-ccca-ççça-ddda düzenine bağlı koşma nazım şekliyle yazılmıştır. Ancak son dörtlükte “bitiyor” kelimesinde bir kafiye zaafı vardır.

Dil ve Üslup: Şiirin dili oldukça yalın ve açıktır. Türkçenin dilbilgisi kurallarına uygunluk bakımından ise genelde başarılıdır. Dil sapmaları görülmemektedir. Ancak “Kurşun işlemez ruhu bir süzgece çevirdik ” mısraındaki “süzgece çevirdik” yerine “kevgire çevirdik” denilseydi daha hoş dururdu.

Üslup olarak şair, daha çok tasvir, niteleme, tanımlama, yargılama, sorgulama üsluplarını tercih etmiştir.

Ahenk: Şiirde ahengi sağlayan başlıca teknik unsurlar arasında vezin ve kafiye gelmektedir. Şiir, 7+7=14'lü hece vezniyle yazılmış.

MEHMET AKİF ERSOY'UN DÜNYASI



İsmail ÖZMEL

Mehmet Âkif Ersoy'un dünden ve bugünden ayırarak değerlendirmek mümkün değildir. O biraz tarih, biraz dün, biraz da bugünü anlatmıştır. Ama bizde aceleci bir hava vardır. Okuyunca birkaç saatte bitirmek, yemeği birkaç dakikada yemek, yola çıkınca bir anda, sona ulaşmak istiyoruz. Fikir ve sanat konularında, toplum ve eğitim konularında acelecilik demek yüzeysellik demek, çirkinlik demektir. Makalesi - şiiri üzerinde aylarca yıllarca duranlarımız azaldı. Sanatın onda dokuzu alınteridir diyen Âkif, ilhama ancak onda bir hak tanımıştır. Bu cümleyi bazıları, sanırım, dudak bükerek dinlemiştir veya okumuştur. Zaman gösteriyor ki; temelinde bol alın teri olmayan eserler; daha okuyucunun huzuruna çıkmadan ölüyor.

Safahat'ı sayfa sayfa çevirirken bunları düşündüm ve anladım ki Safahat yazmak için yazılmamış, derde derman bulmak için, kan kaybeden, güç kaybeden, gittikçe zayıflayan İmparatorluğa, bir derman, bir çare sunmak için çırpınılmış, Mehmet Kaplan'm dediği gibi " şehrin içine gerçekten girmiş ve feryat ve figan koparmıştır".[1]

15.ve 16. Yüzyıllarda Avrupaya örnek gösterilen bir imparatorluk, dini, dili, örfü değişmediği halde, acaba nasıl zayıflayıp yavaş yavaş yere uzanıyordu? İmparatorluk acaba; balık baştan kokar atasözümüz gibi, baş kısmından mı yara almıştı? Yoksa akıl nahiyesinin eğitim ve öğretim hayatından, yavaş yavaş ilişkisi mi kesiliyordu? Medreselerden, mekteplerden akli ilimler, tatbiki ilimler saf dışı mı ediliyordu? Yeni bir düşünce veya değişik bir yorum sunan, suçlama ve karalamalarla mı susturuluyordu? Yoksa ilmî delil ve açıklamalarla ikna ediliyor, fikir hayatı zenginleştiriliyor muydu? İlim, fen ve sanatın toplum hayatındaki yeri ve sahası ne idi? Fatih İtalyadan ressam getirtiyor ve resmini yaptırıyordu. Macar Urban gelip top planlarımızı uyguluyordu. Daha başka bir ifade ile çağa damgasını vuran yeni düşünceler, yeni fikirler, yeni icatlar, yeterince yakından takip ediliyor muydu?

Önce Âkif'in yaşadığı dönemi hatırlayalım:

Mehmet Âkif Ersoy 1873 yılında İstanbul'da doğdu. 10-12 yaşlarında şiir denemelerini yazmaya, 1908 den itibaren yayınlamaya başladı. Şiirlerinin ilk

bölümünü 1911 yılında, daha sonra yayınlanan altı kitapla birlikte SAFAHAT, tarihsiz yayınlanan eski nüshalar hariç, 1984 yılında 18. Baskını yapan nadir eserlerden birisidir.

Arkadaşı Mithat Cemal Kuntay, Âkif'in beden ve Kültür özelliklerini şöyle anlatıyor:

"Boğaziçi'nde yüzme yarışı kazanan, Çatalca'da güreşen, Dağıstanlı Hoca ile Kitabülkamil'i hasbihal eden, Musa Kazım Efendi ile Bedrettin'in Varidat'ını okuyan, sonra Emil Zola'nın romanlarında, insan yığınlarını idaredeki kudretini seven... Bu kadar değil, Halkalı'da ineklerin karnından Trocart ile su alan, aruzun orkestrasyonunu yapan Âkif, kendi kendine kaldığı za man nısıfiye de üflüyordu." [2]

Arkadaşının ifadesine dayanarak diyebiliriz ki, Âkif fizik yapısı ile ruh yapısını, sanat zevki ile fikir zenginliğini bir arada geliştirmiş, çağın ilminden ve fenninden haberdar bir insandır. Dünyayı, insanlarımızı hiçbir zaman gözardı etmemiştir. Milli kültür kaynakları ile doğu ve batı diyebileceğimiz dış kaynakları da orjinallerinden okuyor ve değerlendirmelerini ona göre yapıyordu. Avrupadan Necit çöllerine, Anadoluyu köyköy, şehir şehir görmüş, üç yüz yıl içinde geline bu nokta onu bütün hayatımca meşgul etmiştir. 15. Yüzyılda İstanbul'un kapılarını aralayan gücün ve kuvvetin kaynakları nelerdi? " Onaltıncı yüzyıla kadar Medreselerde İlahiyat öğrenimi yanında, akli ilimler ve bunlara ait pratik de gösteriliyordu. ' Süleymaniye Külliyesinde Tıp Medresesi vardı, riyaziyat okutulurdu. Bu yüzyıldan itibaren medreselerin tamamen nakli, ilimlere saplanıp kalması, devletin genel inhitatıyla paralel ve pek muhte melen iç içe bir hadisedir". [3] Bir Bizanslı bilgin (Plethon), karanlıklar ve yokluklar içindeki Avrupa'ya kurtuluş reçetesi sunmakta ve Türk toplumunun örnek alınması halinde Avrupa'nın kurtulacağını söylemektedir. [4]

"Bilhassa 16. Asırda Türk Eğitimi Dünyanın en mükemmel, en pratik, en yüksek, en iyi eğitimidir. Hoca ve talebenin sosyal şartları fevkaladedir. Bu mükemmel sistemin bozulmaya başladığı bir devirde, 17. Asrın 3. Çeyreğinde bile Lord Paul Ricaut şöyle der (1, 75,78): Bana göre Türkler'in talim ve terbiye sistemi, siyasetlerinin başlıca dayanak noktalarından ve imparatorlukların ayakta tutan en mühim unsurlarından biridir. Bu sistemde ne zenginlik, ne rüşvet, ne doğuştan üstün sınıfta bulunmak, ne dalkavukluk geçerli değildir; fazilet, ihtiyat, çalışkanlık ve disiplin geçerlidir. Bizzat padişah, bu vasıfları arıyarak bir adamı yükseltmektedir". [5]

Âkif tarihimizi, dilimizi, dinimizi ve insanımızı en iyi bilenlerinden biriydi. 15. ve 16. Yüzyıldaki bu göz alıcı yüksek noktadan, bu noktalara gelişimizin sebeplerini, bir gerçek münevver olarak elbette düşünecek, acısını yürekte duyacaktır. Onun

müşahadeleri, bütün şarkın aynı kaderi paylaştığı merkezinde idi. ŞARK şiirindeki şu bölümü beraber okuyalım:

"Ne gördün, Şark'ı çok gezdin?" diyorlar.

Gördüğüm: Yer yer,

Harap iller, serilmiş hânümanlar, başsız ümmetler;

Yıkılmış köprüler, çökmüş kanallar, yolcusuz yollar;

Buruşmuş çehreler, tersiz alınlar, işlemez kollar;

Bükülmüş beller, incelmış boyunlar, kaynamaz kanlar.

Düşünmez başlar, aldırılmaz yürekler, paslı vicdanlar.

Cemaatsiz imamlar, kirli yüzler, secdesiz başlar,

Gâza nâmiyle dindaş öldüren biçare dindaşlar."^[6]

Tersiz alınlar, düşünmez başlar, secdesiz başlar. İşte üç önemli işaret. Düşünmeyen ve secdeye kapanmıyan başlar, gece gündüz çalışarak alınlarından ter boşaltmıyan insanlar, İmparatorluğun gerilmesine üç sebep ve üç işaret.

Bu manzara 1918 yılında çizilmiştir. Âkif düşünmeye devam ediyor:

"Bizler, edvâr-ı faziletleri cidden parlak,

Bir büyük milletin evlâdıyız, oğlum, ancak;

O fazilet, son üç asrın yürüyen ilmiyle,

Birleşip gitmedi; battıkça da ümmet cehle,

Bünyevi kudreti günden güne mefluç olarak,

Bir düşüş düştü ki: Davransa da, sarsak sarsak.

Garb'm emriyle yatıp kalkmaya artık mahkûm;

Çünkü hâkim yaşatan şevket-i fenden mahrum."^[7]

Son üç asırdır çağdaş ilmi takip etmemek bizi bu noktalara getirdi, böylece marifet ve fazilet bizi terk etti gitti diyor. Asla bedbin olmaya lüzum yoktur, maziye, tarihe in, orada seni teselli edecek nice hazineler bulacaksın. Burada Tarih şuuru (Tarih bilinci) en sağlam bir kaynak ve kuvvet olarak gösteriliyor. Millet ağacının kökü çok derinlerdedir. İki üç balta darbesi ile bu ağacın kökü kesilemez. Dalı kopmuş, gövdesi gitmiş ne zarar? O bakarsın çağları, devirleri aşar ve perişan ulusumuza bir aydınlık olarak, bir ışık olarak fışkırıp yükselir. Bunları bu kâbusları sen hayra yor, maneviyatının bozma " demeyi de ihmal etmiyor.^[8]

Âkif in milim sapıtmıyan objektifi bütün şarkı dolaştıktan sonra, yine 1900 yıllarının memleket gerçeklerine dönüyor:

"Numune işte biziz.....Görmek istiyen görsün!

Bakın da hâline ibret alın şu memleketin!

Nasıldın ey koca millet? Ne oldu âkibetin?

Yabancılar ediyormuş - eder ya- istihrah:

Vakarı çoktan unuttun, hayayı kaldırdın:

Mekaddesâtı ısırdın, Hudâya saldırdın!

Ne hatıratına hürmet, ne an'anâtını yad;
Deden de böyle mi yapmıştı ey sefil evlat?

Meseleye bu kadar gerçekçi ve bu kadar acı bir dille sarılıyor. Acaba bu dönemlerde yaşayan hangi şair veya yazarımız memleket gerçeklerini bu kadar ağır ve acı bir ifade ile, bu kadar etkili bir biçimde dile getirmiştir. Âkif' in safahattaki görüşleri muhakkak ki, ciltlerce yoruma kaynak olacak ve günümüzün bazı meselelerini de bu vesile ile daha rahat ve daha gerçekçi olarak mütalaa ve münakaşa imkanı verecektir.

"Çalış! dedikçe şeriat, çalışmadın, durdun,
Onun hesabına birçok hurafe uydurdun!
Sonunda bir de tevekkül sokuşturup araya,
Zavallı dini çevirdin maskaraya!"[9]
"Allah'a dayandım!" diye sen çıkma yataktan....
Mânâ-yı tevekkül bu mudur? Hey gidi nadan!
Ecdadını, zannetme, asırlarca uyudu;
Nerden bulacaktın o zaman eldeki yurdu?
Üç kıt'ada, yer yer, kanayan izleri şahid:
Dinlemedi bir gün o büyük nesl-i mücahid."
"Dünya koşuyor" söz mü ? Beraber koşacaktın;
Heyhat, bütün azmi sen arkada bıraktın!
Dünya koşuyorken yolun üstünde yatılmaz:
Davranmıyacak kimse bu meydana atılmaz.
Müstakbeli bul, sen de koşanlarla bir ol da;
Maziyi, fakat, yıkmaya kalkışma bu yolda.
Mazisi yıkık milletin atisi olur mu?[10]
Mazisi yıkık milletin elbette geleceği olmaz.

Safahat, yazıldığı yılların bir toplum mecellesidir. Onda Halic'in yosun çehreli miskin sularından, kıyıdaki ağlamış yüzlü, çirkin evlerine[11] kadar bütün yurt sathı, o dönemin önemli devletleri, gidişatları konu edilmiş, meseleler ortaya serilmiş ve çözüm yolları da bilhassa tekrar tekrar açıklanmıştır. " Millet hayatında durmanın yeri yoktur"[12] diyen Âkif, "Bir kere şu Garbe bakın, artık ona yer yüzü yetmiyor, göklere hükmediyor. Bir de şu geri ve hareketsiz olan şarka bakın, belki yakında yeryüzünde oturacak yeri bile kalmayacak. Fenden, sanattan, ilimle bulunan hakikatlere yabancı ve ilgisiz şarkın hali ne acı"[13] diyor.

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi" adlı eserine yazdığı takdim yazısında Mehmet Kaplan "Tanpınar kendisini dikkatle okuyanların

kafasında yeni ufuklar açan bir yazardır" diyor. Biz de Büyük Âkif için, kendisini dikkatle okuyup düşünenler yeni duygular, yeni düşünceler, yeni çözüm yolları bulacaklardır. O hem milli şairimiz, hem de mütefekkirimizdir, diyoruz.

Âkifi bütün cepheleri ile ne yazık ki tam anlayamadık. Bir kısım aydınlar yazdıklarının hepsini değil de, kendi tezlerine uyan kısımlarını ele aldılar. Âkifi tezlerine delil ve şahit yapmak istediler. Bir kısmımız da bu gerçekleri kabul etme yürekliliğini gösteremedik. Bir kısım aydın da samimi imanı sebebiyle onu saf dışı saydı. Hâlbuki Âkif hangi temayülde ve görüşte olursa olsun, her samimi Türk aydınının faydalanacağı bir şiir ve tefekkür kaynağıdır. Sosyal meselelerimize ilk gerçekçi neşteri vuran odur. Ferdi gibi görünen konularda bile toplumun bir derdini, bir yarasını dile getirmiş, yüreğinin bütün yanıklığı ile zamanın aydınlarını ve idaresini ikaz etmiştir. Bu işi çok ciddi ve çok dikkatle yapmıştır. Bütün bir devrin macerasını üstadı ve ustası olduğu aruzun kanatlarında manzum olarak dile getirmiştir. Safahat Türk milletinin romanıdır, dramıdır. Onda göz yaşartacak olaylar, ümit verecek yorumlar, kurtuluş reçeteleri vardır. Bugünkü fikir hayatımız da Âkif'in irşatlarına muhtaçtır.

Mehmet Âkif Ersoy İstiklal Marşımızın Şairi, Çanakkale Destanının Mimarı, istisnasız samimi her Türk aydınının sevgi ve ilgisine hak kazanmış geniş ve derin bir şair- mütefekkidir. Onu millet olarak kalbimizin içinde yaşıyoruz. Yüz liralık banknotların üzerine, büyük bir isabetle resmi konulalı, bütün bir millet olarak kalbimizin üstünde yaşıyoruz. Bu sevgi zamanla bütün yüreklere sinecektir. Nur içinde yatsın.

[1] Mehmet Kaplan, Şiir tahlilleri, s. 154.

[2] Ahmet Kabaklı, Türk Edebiyatı, cilt, 3, s. 114.

[3] Erol Güngör, İslamın Bugünkü Meseleleri, s. 44.

[4] Bk. Yılmaz Öztuna, Büyük Türkiye Tarihi, Cilt, 11, s. 247-248.

[5] Yılmaz Öztuna, a.g.e, Cilt, 10, s. 312.

[6] M. Âkif Ersoy, Safahat, 449, (19.bs).

[7] M. Âkif Ersoy, a.g.e, s. 442.

[8] M. Âkif Ersoy, a.g.e, s.443.

[9] M. Âkif Ersoy, a.g.e, s. 268.

[10] M. Âkif Ersoy, a.g.e, s.469-470.

[11] M. Âkif Ersoy, a.g.e, s. 155.

[12] M. Âkif Ersoy, a.g.e, s. 266.

[13] M. Âkif Ersoy, a.g.e, s. 264.

“BİR KAPIDAN BİR KAPIYA” İBRAHİM SAĞIR



Abdullah SATOĞLU

Halk arasında söylenen: “Türk’ün derneği olmaz!” şeklinde bir deyim vardır... Asil halkımızın her yönden birlik ve beraberliğini, kardeşlik duygularını yozlaştırmaya matuf, Yahudi uydurması gün gibi âşikâr olan bu ifadeyi çürütmek için, Eskişehir’deki şairlerimiz, âdeta seferber olmuşlardır.

Bunun en bariz örneğini, başta Muharrem Kubat, İbrahim Sağır, Mehmet Ali Kalkan, Nedim Uçar, Rasim Köroğlu, Lütfi Kılıç, Fikret Akın, Rabia Barış, Sabri Dil, Mustafa Ünal ve Ertuğrul Şakar gibi bölge şairlerinin, yıllar öncesinde bir araya gelerek kurdukları, “Eskişehir Şairler Derneği”nde görüyoruz.

Şairlerin sosyal ve kültürel yönden ihtiyaçlarını karşılamak, şiir etkinlikleri, yarışmalar ve sohbet toplantıları düzenlemek ve yayınlar yapmak, sivil ve resmî kurumların bu neviden faaliyetlerini destelemek gibi, çok ulvî amaçlarla kurulan derneğin başında, değerli şairlerimizden İbrahim Sağır bulunmaktadır.

1936 yılında, Balıkesir’in Gönen ilçesine bağlı Paşacıftlık köyünde doğan İbrahim Sağır, ortaokul tahsilinden sonra Hv. Asb. Teknik Okulu’nu bitirdi. Türk Hava Kuvvetleri’nin İzmir, Eskişehir ve Malatya’daki birliklerinde görev yaparak 1984’te emekliye ayrıldı.

Şiir yazmaya ortaokul sıralarında iken başladı. Türkçe öğretmeni Haşim Nezihi Okay’ın teşvik ve yakın ilgisiyle, bu konudaki gayret ve kültürünü daha da geliştirme imkânını buldu. İlk şiirleri, 1953’ten itibaren Behçet Kemal Çağlar’ın “Genç Şairler” sayfasını yönettiği “20. Asır” dergisinde yayınlanmış, daha sonra; Hayat, Türk Edebiyatı, Çağrı, Erciyes, Gülpınar, Size ve Edebiyat Güncesi gibi dergilerde şiirleri yer almıştır.

Türk tasavvuf ve halk edebiyatının mümtaz şairi Yunus Emre’nin;

Gider olduk dostumuza

Eremedik kastımıza.

Namaz için üstümüze

Duranlara selâm olsun

dediği gibi, İbrahim Sağır da;

*Yürürüm yolum hak, yoldaşım iman
Çektiğim elinden nefsin el aman.
Gün gelip menzile vardığım zaman
Namazım üstüne duran sağ olsun..*

tarzındaki şiirlerini, ilk olarak 2000 yılında “Duygu Kervanı” isimli kitapta topladı. Sonra da 2006’da, eşi merhume Sevim Sağır Hanımefendi’ye ithaf ettiği “Bir Kapıdan Bir Kapıya” isimli kitabını çıkardı.

Mahallî, millî ve milletlerarası birçok şiir yarışmalarına katılan ve çeşitli ödüller kazanan Sağır’ın, şahsiyeti ve eserleri ile ilgili olarak, Atatürk Üniversitesi ve Osmangazi Üniversitesi Edebiyat Fakülteleri tarafından iki ayrı bitirme tezi hazırlanmıştır.

“Şairler” isimli şiirinde:

*Hayali gerçeğe merdiven yapar
Sözlerden inciler dizer şairler.
Kul almaz kullara, bir Hak’ka tapar
Doğrunun izinde gezer şairler.*

- 2 -

diyen İbrahim Sağır’a göre, yine şair; “Kâinatın sırlarını ve hayatın gayelerini, varlıklar arasındaki girift bağları araştıran, güzellikler vâdisinde dolaşan, rûhunun derinliklerinden gelen iç dünyasının mahremiyetini, lügât kelimesinden çıkardığı kelime incileri ile, mânâ semâsından aldığı duygu sağanaklarını, gönül sazı ile terennüm eden ve etrafına sevgi hâleleri hâlinde sunan sıra dışı bir insandır...”

Ülke çapında yayınlanan birçok ansiklopedi ve antolojilerde geniş yer alan İbrahim Sağır; “...Kibir, gurur tanımayan, Anadolu toprakları kadar temiz, sevgi ve saygı dolu bir şair. Benliğinden tapşırdığı duygu ve duyarlılık, mısralarından serazat dökülür. O, duygularını cömertçe çevresine sebil eder.” (1)

Edebiyatımızda hemen her şair, sevgilinin gözünü tasvir eden şiirler yazmıştır. Bu geleneğe uyan Sağır da, sevgilinin her derde devâ olan gözleri için bakınız ne diyor;

*Farkında olsan da olmasan da sen
Aşılması müşkül umman gözlerin.
Çizer yüreğime bir sırlı desen
Can evimde duman duman gözlerin...*

Bilindiği gibi, yine Yunus Emre’nin;

*Yalancı dünyaya konup göçenler
Ne söylerler, ne bir haber verirler.
Üzerinde türlü otlar bitenler
Ne söylerler, ne bir haber verirler.*

.....
*Yunus der ki, gör takdirin işleri
Dökülmüştür kirpikleri kaşları.
Başları ucunda hece taşları
Ne söylerler, ne bir haber verirler*

şeklinde nefis bir deyişi vardır... Yunus Emre'nin hayranı olan şairimiz, onun öyle etkisinde kalmış ve duygularını öylesine benimsemiş ki, Yunus'un bu deyişini andıran, fakat onunki kadar güzel "Sessizlik Şehri" isimli şiirinden, bazı bölümleri buraya almadan edemedik;

*Sessizlik şehrine bir dost götürdük
Ne hatır sordular, ne hal sordular.
Hânesine husûlünce yatırdık
Ne adres sordular, ne yol sordular.*

*Adları yazılmış hece taşına
Yatmışlar uyurlar yalnız başına.
Bakmazlar yabanın kurdu, kuşuna
Ne keklik sordular, ne çil sordular.*

*Bayram gelir, seyran gelir gülmezler
Dost ahbabı ziyarete gelmezler.
Üstlerinde otlar bitmiş yalmazlar
Ne zambak sordular, ne gül sordular.*

*Nişanları, sâde şu taşlarıdır
Serviler, çiçekler sırdaşlarıdır.
Yağmurlar, belki de gözyaşlarıdır
Ne deniz sordular, ne göl sordular.(2)*

(1) : Feyzi Halıcı : Bir Kapıdan Bir Kapıya, Eskişehir – 2006 s. III

(2) : Çingir Dergisi, Kasım – Aralık 2010, sayı: 4

FİKRİYATIMIZIN GÖZESİ : ERGUN GÖZE



M. Nihat MALKOÇ

Ölüm yine bozdu bağlarımızı. Kırdı dallarımızı fırtınalar, boranlar... Sert esen rüzgâr sürükledi, götürdü canları toprağın kara bağına. Bahardan bir hatıra kaldı geriye. Tebessümler asılı kaldı sisli aynalarda. Gidişler kalanların zihninde acı izler bıraktı. Gidenlerin ardından bakakalanlar acıyı azık ettiler. Derin bir uykuya daldı hatıralar... Gidenler biraz da bizleri götürdü uzak diyarlara. Geride “Süreyya” misali yıldızlar bıraktılar. Yeni bir hayatın temelini attı gidenler... Sonsuzluğun kapısından geçip menzile vardılar. Dünyadaki fanilikleri de toprak oldu onların göçüşüyle birlikte. Ayrılığın hüznünü kalanlar çekti içine. Gidenler acıyı emanet bıraktılar. Geride kalanlar hayata tutundular en zayıf noktasından. Gidenler bir daha geri dönmek üzere ayrıldılar bu limandan; vedalaşmaya bile zaman bulamadan. Evvel gidenler gittikleri yerde daha kıdemlidirler şimdi...

Üstad'ın “Ölüm bu, güzel şey, budur perde ardından haber;/ Hiç güzel olmasaydı, ölür müydü peygamber” dizeleri bize ölümü şirin gösteriyor. Biz kabul etmeye yanaşmasak da ölüm güzellikler ülkesine, sonsuzluklar diyarına yol almaktır. Hayatı sonsuzluk aşısıyla tazelemektir bir anlamda. Onun içindir ki ölüm sonsuz hayata açılan geniş bir kapıdır. Bu kapıdan geçmeyen yiğit çıkmadı bu güne kadar; bundan sonra da çıkmayacaktır elbette....

İnsanlar vardır bir çınar misali dimdik yaşar ve öylece eğilip bükülmeden emaneti sahibine teslim ederler. Onlar ki sadece Hak karşısında eğilirler. Onların; peşinde koştukları, varını yoğunu uğruna feda ettikleri davaları vardır. Bir ömür boyu aynı çizgide yaşarlar; eğilip bükülmezler. İşte vasıflarını belirttiğim bu insanlardan birini daha ebediyete uğurladık.

Tarihler 13 Kasım 2009'u gösterdiğinde bir kalp durdu Babıâli'de... Türk basınının muhafazakâr kalemlerinden Ergun Göze, Hakk'a yürüdü. Hak bildiği yolda yürüyen ve kalemini adeta bir neşter gibi kullanan Ergun Göze artık yok aramızda. Türk basın hayatının onurlu kalemlerinden biriydi Göze... Fikir

hayatımızın gözelerinden biri daha kurudu ne yazık ki!... Koca bir çınar devrildi sessizce... Fırtınalı bir hayat sükûnetle son buldu.

O, milliyetçi muhafazakâr bir kalem olarak biliniyordu. Doğru bildiğini söylemekten çekinmedi hiçbir zaman... Hak ve hakikat davasının emrine verdiği kalem bir kılıç kadar keskindi. İmanlıydı, ihlâslıydı ve büyük bir vatanseverdi O... Anadolu'nun bağrından, Sivas'tan kopmuş bir seldi Ergun Göze... O, önüne engel olarak dikilen şer güçleri büyük bir cesaretle ezmesini bilmiştir. Sözüünü hiçbir zaman muhataplarından sakınmamıştır. Nefes aldıkça kimseye minnet etmemiştir. Ömrünce mal mülk peşinde koşmamıştır. Onun için varsa yoksa hak ve hakikat davasıydı. Gerisi teferruattan ibaretti bu dünyada.

Onun heyecanı hiçbir zaman eksik olmazdı. Çünkü sırtladığı Türk-İslam ülküsü bu coşkuyu ve heyecanı diri ve iri tutuyordu. Polemikçiliğiyle de tanınıyordu. Çoğu meslektaşını menfaat rüzgârının esiş yönüne göre sürekli cephe değiştirirken o, aynı noktada sabit ve daim duruyordu. Nokta kadar menfaat için virgül gibi eğilmeyi zül ve onursuzluk sayıyordu.

Dost canlısı bir insandı Ergun Göze... Dostlarıyla aynı havayı teneffüs etmek için zaman ve mekân engel değildi hiçbir zaman... Çok geniş bir dost halkası vardı Göze'nin... Peyami Safa'dan Necip Fazıl'a, Fethi Gemuhluoğlu'dan Aydın Bolak'a kadar çok geniş bir dost çevresi vardı. Muhabbet konuları memleket meseleleriydi. Futbol ve magazin lakırdıları dillerinden ve gönüllerinden fersah fersah uzaktı. Memleketteki kısır döngü ve idealsizlik onu fazlasıyla üzerdi. Memleketteki ahlakî çöküş onun içinde bir yaraya dönüşmüştü.

Merhum Ergun Göze aslında İstanbul Barosu'na kayıtlı bir avukattı. Avukatlık görevini uzun süre sürdürmüştü. O zamanın barosuyla mücadeleleri meşhurdur. Bu arada basın yayın işlerini de yürütüyordu. Çok geniş bir ilgi ve bilgi alanı vardı onun. Edebiyattan musikiye kadar pek çok güzel sanatla yakından ilgilenirdi. Geleneksel sanatlara alakası çok büyüktü. Bunları yayılması ve yaşatılması için kalemini her fırsatta kullanırdı.

Ergun Göze'nin Tercüman'ı benim de severek okuduğum ve her fırsatta aldığım bir gazeteydi. Kemal Ilıcak'ın Tercüman'ı o zamanlar sağıın büyük gazetelerindendi. Tarihî bir misyonu omuzlamıştı bu güzide gazete. Bir mektep

vazifesi görüyordu muhafazakâr çevrede. Bu gazetenin üç büyük atlısı vardı: Ergun Göze, Ahmet Kabaklı, Tarık Buğra... Göze'nin "Köşebaşı" köşesi ilk okuduğum kısımdı. Çünkü onun parlak düşüncelerine katılmadığım pek olmazdı. Onun meseleler karşısındaki tavrı benim düşüncelerimle örtüşürdü çoğu zaman...

Ergun Göze son nefesini verdiği 78 yaşındaydı. Fakat kendisini hayattan hiçbir zaman soyutlamamıştı. İlerleyen yaşına rağmen, geleceğin imanlı nesilleri için yapması gerekenler vardı. O, çok büyük zorlukları aşarak bugünlere gelmişti. Günümüz gençliğinin bu acı tecrübeleri yaşamaması için onların yolundaki engelleri bertaraf etmekle meşguldü.

Ergun Göze, Babıâli'de geçen elli yılını "Yaşasın Hatıralar" adlı eserde dile getirmişti. Ergun Göze, "Gazetecilik, yazı hayatı bir mikrop gibi insanın içine girdi mi, bir daha çıkmaz. Ben de, gazeteciliğe bir fikir içinde olduğum için, o fikrin çok saldırıya ve haksızlığa uğradığını gördüğüm için girdim" demişti. Gerçekten de Göze, inançlarının savunuculuğunu yapmıştır kaleme aldığı yazı ve kitaplarında. Düşüncelerini müdafaa etmiştir sürekli...

2009 yılında Trabzon'da, valiliğin öncülüğünde "Kitaplı Hayaller Vadisi" adlı bir kitap şenliği düzenlendi. Bu şenliğe Türkiye'nin değişik yerlerinden şair ve yazarlar davet edildi. Bunlar arasında merhum Ergun Göze'nin muhterem eşi Hicran Göze ve kızı Zeynep Uluant da vardı. Bu kitap şenliğinde ben de mihmandar olarak görevliydim. Ergun Bey'in eşi ve kızıyla uzun ve derin sohbetler yaptık o zamanlar... Ergun Bey de hasta olmasaydı bu kitap şenliğine katılacaktı. Eşinden Ergun Bey'in telefon numarasını aldım. Kendisine telefon ederek geçmiş olsun dileklerinde bulundum. Meşgul olduğu için kısa konuştuk. Fakat kendisi daha sonra beni aradı. Telefonda güzel bir sohbet ettik. Eşinin ve kızının yanımda olduğunu söyleyince "Ben de gelecektim Trabzon'a ama sağlığım elvermedi. Eşimi ve kızımı iyice gezdirin oralarda. Onlar size emanet... Daha sonra yine görüşelim" dedi. Bu benim, gazetede köşe yazılarını ve kitaplarını severek okuduğum Ergun Göze Bey'le ilk ve son konuşmam oldu. Çok kibar bir adam olduğunu bu konuşmamızda bir kez daha anladım.

Merhum Ergun Göze'nin bütün ailesi kalem erbabı... Eşi Hicran Göze ve kızı Zeynep Uluant birbirinden kıymetli yazılarıyla ve kitaplarıyla tanınıyorlar. Hicran Göze'nin kaleme aldığı "Mehmet Akif-Hüzünlü Bir Yolculuk", "Kadıköylü Yıllarım",

“Maveradan Gelen Ses”, “Halide Edip Adivar-Zor Yılların Zor Kadını” gibi eserler okuyucu tarafından sevilerek okunmaktadır. Öte yandan Ergun Göze’nin kızı Zeynep Uluant da “Hasbihaller”, “İlhan Ayverdi-Bir Hayat Bir Lügat”, “Cenap Şahabettin’in Avrupa Mektupları”, “Bir Ömür Böyle Geçti: Samiha Ayverdi”(Aysel Yüksel’le birlikte) adlı kitapları kaleme almıştır.

Ergun Göze, yaşadıkça araştırdı ve yazdı. Bildiklerini okurla paylaşmayı çok severdi O... Neticede 34 tane kitap yayınladı bugüne kadar... Bu kitaplar arasında şunlar ilk göze çarpanlardır: “Meşhurların Son Sözleri, Anadolu Sahabeleri, Peyami Safa-Nazım Hikmet Kavgası, Köşebaşı, Peyami Safa’dan Seçmeler (F.K. Timurtaş ile beraber), Mukayeseli İslam Tarihi Kronolojisi, Dirilen Çöl, Soruşturma, Çar Tabancası (piyes), Üçüzler (piyes), İçimizden Otuz Kişi, Üniversite Dosyası (Profesörler Geçiyor), Dışışleri Kavgası, Ecevit Çıkmazı, Bulunmuş Defterden Cuma Düşünceleri, Seçmeler, Üniversite Niçin Çöktü, İslamiyet ve Teknoloji, Freud ve Freudizmin İçyüzü, Üç Büyük Muzdarip, Rusya’da Üç Esaret Yılı, Gözümler ve Gönüllerle Tanıdıklarım, Peygamberimiz ve Dört Halifesi, İslam’a Selam, Peyami Safa’nın Türk Düşüncesindeki Yeri, Theodor Harzl’in Hatıraları ve Sultan Abdülhamit, Besmele Bahçesi, Kuğunun Son Ötüşü (Çanakkale Destanı).”

Ergun Göze aynı zamanda bir yayıncıydı. Yani sadece yazmıyor, aynı zamanda yazı mutfağında aşçılık da yapıyordu. O, Boğaziçi Yayınevi’ni başarıyla idare ediyor, bu yayınevi aracılığıyla Türk kültürünün temel dinamiklerini gün yüzüne çıkarıyordu. O, Boğaziçi Yayınevi’nden çıkardığı eserlerle kültür ve medeniyetimize ayna tutuyordu. Böyle bir yayınevinin varlığı büyük bir boşluğu dolduruyordu. Devletin yapamadığını bu yayınevi başarıyla yapıyordu. Boğaziçi Yayınları’nın her kitabı kültür hayatımızda ses getiriyordu.

Necip Fazıl, Peyami Safa ve Cemil Meriç gibi sağıın aydınlarıyla derin dostlukları vardı Ergun Göze’nin. Bu üç münevver, onun kaleminden okumak apayrı bir keyiftir. Bu keyfi yaşamak için onun “Üç Büyük Muzdarip” adlı kıymetli eserini okumak gerekir.

Ergun Göze tam bir entelektüeldi. O, zaman zaman bir kısım eserler de çevirdi dilimize. Fransızca’yı, bu dilde tercüme yapacak kadar iyi biliyordu. Fransızcadan on tane kitap çevirmiştir dilimize. Bunlar arasında şunları sayabiliriz: “Malik Binnebi’den: İslam Davası, Kur’anı Kerim Mucizesi, İslam ve Demokrasi, Cezayir’de

İslam'ın Yeniden Doğuşu, Asrın Şahidinin Hatıraları; Vincent Monteil'den: İsrail'in Gizli Dosyası Terörizm"

Merhum Ergun Göze'yi yakından tanımak için onun "Yaşasın Hatıralar" adlı anı kitabını dikkatlice okumak gerekir. Ergun Bey, Tercüman gazetesinde yaşadıklarını bu kitapta 170 sayfa boyunca anlatmıştır. O, "Babî'î'de Sabah" gazetesinde genel yayın müdürü olarak görev aldığı yılları, yakın tarihin mühim dönemlerini, ihtilalleri, kalem kavgalarını Yaşasın Hatıralar'da bir bir anlatmaktadır. İyi ki böyle bir hatıra kitabını kaleme almış. Zira bu kitap sayesinde yakın geçmiş hakkında birinci ağızdan doğru bilgilere ulaşabiliyoruz.

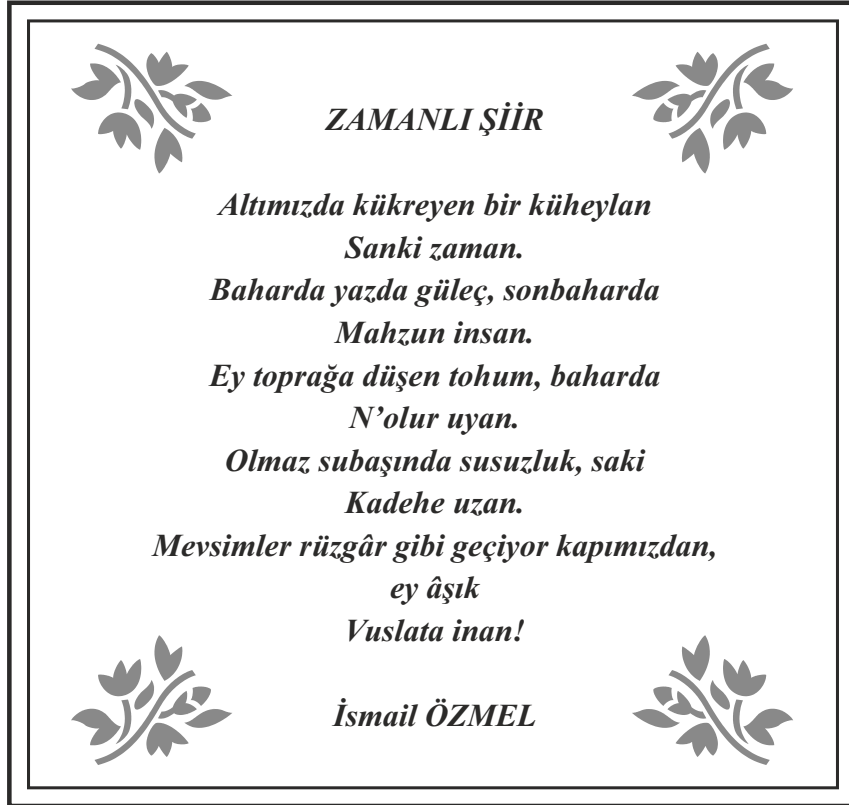
Ergun Göze, yaşadıkça inancının peşinden gitmiştir hep... Sivri dili bir arı gibi sokmuştur muhaliflerini. İhanet içerisinde görmüştür çoğu aydınları. Bu hususta sağ ve sol ayrımı da yapmamıştır. Bu özelliği yüzünden çok da düşman kazanmıştır. Fakat onun için inançlar ve değerler her şeyin önünde gelirdi. Bunlardan taviz verilemezdi. Son nefesine kadar da o, inançlarının sıkı takipçisi olmuştur. Zira inançlarını yaşam için itici ve hayat verici bir güç olarak görüyordu. Onun inançla ilgili şu sözleri altın yaldızla yazılmaya değerdir:

"Aslında imansız yaşamak imkânsızdır. 'Hiçbir şeye inanmıyorum' diyen de hiçbir şeye inanmadığına inanmıştır. İnanınız. İnanmaya inanınız. İnanmak, basite alınamayan muhteşem bir kuvvettir. İnanmak, vazgeçilmez bir bilgidir. Bu dünyanın sınırlarını aşan bilgi... Öyle ise bu muhteşem kuvvet ve bilgidir mahrum kalmayınız... İnanınız! İnanmak sevgidir. Sevmeyen inanamaz. İnanmadan sevmek olmaz. İnanınız!... Sevgiye inanınız!

İnanmak fedakârlıktır... Teknoloji çarkları arasında sıkışmış insanın unuttuğu fedakârlık... İnanmadan fedakârlık olmaz... İnanınız!.. İnanmış insanın yüzündeki güzellik, fiziki sebeplere bağlanabilir mi? Hatta, renklere sığmayan bu güzellik, başka güzelliklerle kıyas olunabilir mi? İnanınız. İnanmanın güzelliğine inanınız!.. Taşlara, putlara, batıl ideolojilere inananların haline bir baksanıza... İnanışlarındaki güzellik, inandıklarının çirkinliğini bile örtecek neredeyse. İnanınız. Evet, inandığınız için birçoklarının bağımlı hale geldiği zevklerden mahrum kalacaksınız. Fakat unutmayınız, onlar da sizin tattığınız birçok ulvi zevklerden mahrum kalmaktalar. İnanınız! İnanmanın sağladığı tartışılmaz mutluluğa inanınız. İnanmak kuvvettir, bilgidir, sevgidir, güzelliştir, birliktir, samimiyettir, saadettir."

Ergun Göze geçen yıl bir kalp ameliyatı geçirmişti. O günden beri bir türlü sağlığına kavuşamadı. Fakat hastalığına rağmen hiçbir zaman çalışmaktan da geri durmadı. Örnek bir aydın sorumluluğu içinde ülkenin karanlıklarına ışık tuttu. Çocukluğumuzun ve gençliğimizin kılavuz yazarı olan Ergun Göze, Kadıköy'deki evinde son nefesini verdi. Türkiye çok değerli bir aydınını ve güçlü bir kalemini yitirdi. Onun boşluğunu dolduracak inançta ve donanımda kalemlerin azlığı bizleri derin hüznülere gark ediyor. Bizler bundan sonra yeni Ergun Gözeler ve yerli kültürü benimsemiş inançlı kalemler yetiştirme gayreti içinde olmalıyız.

Son dönemlerde İstanbul Merkez Efendi Mezarlığı, Türk kültürünün köşe taşlarını bağrına bastı. Bunlardan birisi de Ergun Göze'dir. O şimdi servilerin gölgesinde sonsuzluk uykusunu uyumaktadır. Geride bıraktığı telif eserleri ve tercümeleri okurlar tarafından zevkle okunuyor. Onlar okundukça onun ruhuna da Fatihalar ulaşıyor. Bunların yanında Boğaziçi Yayınları aracılığıyla Türk kültürüne armağan ettiği eserler de onun ruhuna rahmet okunmasına vesile oluyor. Boşuna dememiş Mevlana Celâleddin-i Rumî: "Kamil odur ki koya dünyada bir eser, / Eseri olmayanın yerinde yeller eser." Merhuma Allah rahmet eylesin.



**DERİN BOŞLUKLAR**

*Bütün gemiler ve sen de gittin
Derin boşluklar kaldı geriye*

*Doymadan havalanıyor martılar
Olmamış incirler düşüyor yere*

*Kolayca bölünüyor uykusu
Ağzında çiçekler kuruyan çocuğun*

*Masalımın külleri arasından
Bir imge arıyorum kendime özgü*

*Yalnız yaşayan ve yalnız ölenin
Sırrını avlamaya uğraşıyorum.*

Erdal NOYAN**SON BAKIŞ**

*Bu son istasyon bu son durak
Nasıl da elveda demiştin güzel
Bir güz yağmuru altında son kez
Rüzgâr da saçların savruluyorken*

*Ben treni kaçırmak istiyordum
Giderse gitsin umurumda değildi
Bu ulu çınar ağacı ve bu çeşme
Benim bu halime elbette şahitti*

*Şimdi yılların sisle örtülü perdesini
Biraz kaldırıp baktığımda geriye
Seni hayal meyal hatırlıyorum
Ama o son bakışını hiç unutmuyorum*

Mehmet BAŞ

ŞİİR

Şiir, bilinmeyendir..
 Şiir, akıl-sır erdirilemeyendir..
 Şiir, sayısız tanım denemesi yapılandır..
 Şiir, tanımlı yapılamayandır..
 Şiir, insan ruhunu dalgalandırandır..
 Şiir, beyin kimyasını değiştirendir..
 Şiir, nabız atışını hızlandırandır..
 Şiir, gâipler âleminde gelendir..
 Şiir, kalplere nüfûz edendir..
 Şiir, gönülleri fethedendir..
 Şiir, muhabbet ikliminden esendir..
 Şiir, insan olduğumuzu hissettirendir..
 Şiir, ele-avuca sığmayandır..
 Şiir, bir ses, bir nağme hâlinde kulağı doldurandır..
 Şiir, bizi bizden alıp egzotik ülkelere götürür..
 Şiir, birkaç kelime ile tablo çizer..
 Şiir, yüreklerimize su serper..
 Şiir, insanlar arasında dostluk bağları kurandır..
 Şiir, ruh imbiklerinden süzülerek gelendir..
 Şiir, hayata tat veren, anlam katandır..
 Şiir, gizli sırları âşikâr edendir..
 Şiir, insandan çıkarak mâverâyâ doğru süzülendir..
 Şiir, ötelere haberdâr edendir..
 Şiir, damla damla kanımıza girendir..
 Şiir, iliklerimize kadar işleyendir..
 Şiir, içimize ferahlık verendir..
 Şiir, metafizik ürpertiler getirendir..
 Şiir, susamışlara kana kana su verendir..
 Şiir, sanatın gerçeğinin hayâtın gerçeğinden daha üstün olduğunu hissettirendir..
 Şiir, bizi çirkinlikler içinden kurtarıp dünyâdayken cennet lezzetlerini tattırandır..
 Şiir, dünyâyâ ses, şekil, koku ve renk verendir..
 Şiir, güzellik duygumuzu geliştiren, rûhumuza ölümsüzlük iştîyâkı getirendir..
 Şiir, gül bahçesindeki eşsiz yediverendir..

Bekir OĞUZBAŞARAN

NEFESİN VE SESİN GÜCÜ “CELAL GÜZELSES VE ENVER DEMİRBAĞ’A SAYGI ”



Hadi ÖNAL

Sonsuzluğun uzanabildiği gök kubbenin gizemli köşelerinden damlalar süzülür yeryüzüne... İnce de her damla yeryüzüne gül olur, gönül olur, nefes olur, ses olur... Bazı damlalar da büyür, büyür de umman olur. O ummanda düğümleir aşklar, umutlar, sevgiler, sevdalar... O ummanda; hasret vardır, hüzn vardır; sevinç vardır; umut vardır, yürek vardır, aşk vardır.

Dayanamazsınız, koşarsınız o nefesle, o sesin oluşturduğu ummanın kıyısına. Siz de nasiplenmek istersiniz Rahman'ın bahsettiği bu rahmetten. Bazen aheste çekersiniz küreklerinizi bazen de bütün gücünüzle... Kıyısı yoktur bu ummanın. Açıldıkça açılmak istersiniz. Susar aklınız, mutluluğun kolları bir ana gibi sarar sarmalar bütün benliğinizi. Tamam der, der de teslim olursunuz. Yetmez. Yüzgeç takınıp gizemli maviliklere dalmak ya da kanat takınıp uçsuz enginliklere uzanmak arzusu ile yanıp tutuşursunuz.

Ummanın nefesi, alır yüreğinizi avucunun içine. Ney yapar; üfler; kayalara çarpıp da parçalanan dalga misali binlerce parçaya bölünür yüreğiniz. Toparlanıp yeniden aslına döndürmek için olağanüstü bir gayretle çırpınır durursunuz. Ummanın sesi, tel yapar sizi gerer kemana; hüzn yapar, yükler mızrabı. Sonra da dokunur tellere... O nefes, o ses gözyaşı olur süzülür yanaklarınızdan. Huzur olur, yaşamının şükürle haykırmak gelir içinizden zamana “dur geçme” demek için.

O nefeste, o seste kimliğiniz, benliğiniz, beniniz saklıdır. O ses, o nefes binlerce yıllık birikimin manevi mirasıdır. Geçmişinizin hafızası; geleceğinizin rehberidir. O ses, o nefes medeniyetinizin büyüklüğünün de göstergesidir aynı zamanda.

Anadolu, böylesi nefeslerin ve seslerin yüreklendiği, vatanlaştığı, ummanlaştığı yerin adıdır. Nice canlar bu toprakta o seslerin, o nefeslerin şifahanelerinde çaresizliğine çare aramış; nice canlar da o sesin, o nefesin koruyucu hekimliğine sığınarak şifa bulmuştur.

Anadolu'nun kadim şehri; nebiler, sıddıklar, sahabeler şehri, Diyarbakır'ın gülü, “Şarkın Bülbülü” Celal Güzelses ile evliyalar diyarı Harput'un ikliminde ıslanan ve o iklimle beslenen billur sesli Enver Demirbağ da toprak olmuş böylesi damla ses, can nefeslerdendir.

Yürekleri aydınlık, yüzleri nurlu; sevdalarını olduğu kadar acılarını da içlerine gömen Anadolu'nun bu iki pınar şehrinin iki güzel insanıdır Celal Güzelses ile Enver Demirbağ. Onları dinleyen insanın yüreği, bir can kuşu olur, uçar gider doruklara. Doruklar, yankılanan o muhteşem seslerle ürperir. O sesler aştıkça dağları, tepeleri can kuşları da o seslerin ardından kanat açarlar gökyüzüne. O ses, o nefes döner durur galaksiler arasında; huzur dağıtır, nur dağıtır biteviye.

O sesle, o nefesle kalkar perde aradan: Bağbanı bir gül için bin hare hizmetkâr eden Fuzulî'nin diyarından Ravza-i Nebiye ulaşmak için başını taştan taş vurarak akan Fırat'ı, Dicle'yi seyredersiniz üç kutsal dinin biri birlerine en yakın olduğu topraklardan.

Yıkanır ruhunuz o sesin, nefesin elması Kuran'la.

Fatiha, kurtuluşa açılan kapıdır her mekânda.

Yıl, 1959 Ocak ayı. Diyarbakır tarihinin en soğuk kışlarından birini yaşamaktadır. Celal Güzelses, hastadır. Zatürree yatağa fena vurmuştur bu sesin sultanını. Ancak, Ankara Üniversitesi Talebe Yurdu öğrencileri her yıl olduğu gibi mezuniyet konserlerine yine Celal ağabeylerini davet ederler. Çekilen telgrafta şu cümleler vardır: "Celal Ağabey, mezuniyetimiz için verilecek konsere iştirakiniz bizlere şeref verecektir." Celal Güzelses'in oğlu Erdem telgrafı okur, sonra babasına döner: "Baba çok hastasın gitmemelisiniz", der. Celal Güzelses: "Beni çağıran o öğrenciler ne yoklukla okuyorlar biliyor musun? Sonu ne olursa olsun gideceğim..."

Bu yolculuk ve Ankara'da verilecek konser ses sultanının son konseridir. Diyarbakır Halk Musiki Cemiyeti elemanları ile birlikte Ankara'ya gidilir. Muhteşem bir final...

Öğrencisi merhum Hüsnü İpekçi, "Celal Güzelses'in için " O gece, konser sonrası üstat, sabaha kadar otelde 5 battaniye altında titredi", diyor. Diyarbakır'a döndüğünde çok geç konan bir teşhisle ses ustasının menenjit olduğu anlaşılır. Her türlü tedavi ve ilaca rağmen hastalığın önüne geçilemez.

Takvim yaprakları 1. Şubat 1959 gününü göstermektedir. Sabah'ın ilk saatleridir. Celal Güzelses, ateşler içinde uyanır. Eşine döner: "Nevriye, dün gece rüyamda Hz. Rufai'yi gördüm. Bana: "kalk", dedi. "Vakittir", dedi. "Ben gidiyorum. Söyle artık okusunlar. Palu Camisinde de sala'mı okutsunlar. Çocuklarıma söyle buraya gelsinler."

Çocukları; Haluk, Nermin, Erdem, Nevin ve Ahmet Cevdet babalarını kaldığı odaya gelirler. Hepsi de çok üzgündür. Celal Güzelses, eşine ve çocuklarına döner: "Sevgili eşim ve çocuklarım; Hak Teâlâ ne emretmişse o olur. Ne bir dakika evvel, ne de bir dakika sonra... Ben Cenab-ı Hakk'ın keremi lütfü ile memleketim Diyarbakır'e ömrümü adayıp çok çalıştım. İstedim ki Diyarbakır türkülerini ve eserlerim herkes tarafında bilinsin, okunsun, sevilsin, söylensin. Memleketimin adı zikredilsin. Yoksa müezzinliğimle ömrümü tamamlar geçinip giderdim. Diyarbakır sevdasına hiç bir maddi teklifi değerlendirmedim. Size maddi

hiç bir şey bırakmıyorum. Dünya malı dünyadadır. Siz de bundan sonra çalışmaklığınızla geçiminizi sağlarsınız. Anneniz size, siz de Allah'a emanet olun. Sizi çok seviyorum. Sonrası, sonrası kelime-i şahadet. Sala'sı 2 Şubatta tekrar tekrar verilir, Diyarbakır'da, Elazığ'da, Palu'da.

Takvim yaprakları 22 Ocak 2011 Cumartesi gününü gösterir. Pencereleri biri birine bakan Anadolu'nun bu iki kültür şehrinin iki can damlası şu gök kubbede bıraktıkları hoş sedaları yine yüreklerinizi titretir; Fırat Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi'nde. Yine doruklanır duygularınız; kanat kanat, kulaç kulaç...

"Daldalanım, daldalanım / Daldam yok daldalanım / Ben feleğe neyledim / Koymuyor daldalanım." Hey koca çınar. Şarkın Bülbülü, dertlilerin derdine tercüman büyük üstat, bak daldan var şimdi; nur içinde yat.

Ya sen, Harput müziğini ve makamlarını, kendisinden sonra ki nesle yine aynı geleneksel usullerle aktaran billur ses, Enver Demirbağ, ne de içten söyledin: "Oku yara, oku yara / Gel derdin oku yara / Sinemde yer kalmadı. / Meğer ok oku yara." Ok oku yardı ve sen de Hakka yürüdün.

İkinizin de mekânı cennet olsun.

BİR ŞEY EKSİK SANKİ...

*Kalacağız cihanda altmış yetmiş sene kiracı,
Tükenir hayat gereksiz uğraşlarla ne acı!
Maddi dünya yapılmış başların tâcı,
Aşk mı sevgi mi bir şey eksik sanki...*



*Hayat, düşünce ve plan dolu bir oyun,
Ne yazık ki bir kuralı yok bunun,
Kimse farkında olamaz azın çoğun,
Mutluluktan galiba bir şey eksik sanki...*

*Ertelenir çoğu şey söylenir daha sonra,
Korkar insan kendisiyle yüzleşmekten zirâ,
Bir gün ecele de gelecek elbet sıra,
Kayıp bir ömür mü bir şey eksik sanki...*

*Bir sana aitti kalbimin mührü simgesi,
Kapantıyor işte hayatımın veda perdesi,
Verirken bu cihandaki son nefesi,
Canan mıydı yoksa bir şey eksik sanki...*



Fatih ÇELİK

ONA AİTTİR

*Yıldızların bakışları var
Gecede hüznü dair uzanan
Her bir pencere
Olası yalnızlık içinde*

*Aşka dair hüznüleri anlatmasa
Böyle sevda kokan
Türküler olabilir miydi
Ne kadar dokunur size
Ve ne kadar söyler içinizdekini*

*Söz dinler mi mısralar
Bilmediğin bir türküyü söylerken
Kapatarak gözlerini kaçabilir misin
Sevdalardan*

*Ben kapatamıyorum gözlerimi
Korkuyorum
Gözlerim sessiz ve ıssız bir fırtına sanık
Senin sevdana dair*

*Benim adımları soruyorsun
Henüz tanışmadım ki kendimle
Korkuyorum gözlerime
Geri dönmeye
Ve uyanmaya*

*Bir paranoya
İçindeyim sanki
Ya seni kaybedersem diye
Zaten sen yoksun ki*

*Girdiği dehlizlerden
Aşkın çıktığını
Gören var mı
Herkese ait değil aşk*

*Hangi dile yakışır
Hangi gönüle düşmüşse
Onundur aşk
Ve ona aittir*

Ahmet Yılmaz, TUNCER

AKPINAR DERGİSİ



Nedim BAKIRCI

Akpınar Kùltür Sanat ve Edebiyat Dergisi 2006 yılının Ocak ayında yayın hayatına başlayan ve iki ayda bir çıkan hakemli bir dergidir. İmtiyaz sahibi Niğde'nin yetiştirdiğı güzide insanlardan biri olan yazar ve şair Avukat İsmail Özmel'dir. Genel Yayın Yönetmenliğini 27. sayıya kadar yürüten Niğde Üniversitesinde öğretim üyesi olan Yrd. Doç. Dr. Nedim Bakırcı'dır.

Akpınar Dergisi, Niğde'de kùltür ve edebiyat dergisine duyulan ihtiyaçtan doğmuştur. Daha önce Niğde'de birçok dergi yayımlanmış, fakat uzun süreli olmamıştır. Ancak Akpınar Dergisi 2006 yılından beri bu boşluğu doldurmak için özveriyle yayın hayatına, edebiyat ve kùltür hayatımıza, katkıda bulunmaya devam etmektedir.

Adını Niğde'mizin güzel bir yaylası olan Akpınar yaylasından almıştır. Derginin amacı çeşit çeşit kokan çiçekleri, saf ve duru suları ve temiz havası olan bu yayla gibi çeşit çeşit kalemden çıkan düşünceleri sanatımıza ve edebiyatımıza taşımaktır. Türk kùltürüne ve edebiyatına hizmet etmeyi ilke edinmiş olan dergimiz artık bütün Türkiye'nin dergisi haline gelmiştir.

Akpınar Dergi olarak, millî kimlik ve millî kùltür bağlamında birçok konuya yer vermiştir. Bugüne kadar Akpınar Dergisinde Türkiye ve Türk dünyasından birçok şair, yazar ve araştırmacının eserleri yer almıştır. Akpınar Dergisi yazı ailesi içinde kimler yok ki, Saim Sakaoğlu, Tuncer Gülensoy, Ali Berat Alptekin, Sadık Kemal Tural, İsmail Görkem, Nâzım Hikmet Polat, Nurullah Çetin, Mustafa Argunşah, Ümit Tokatlı, Ramazan Demir, Ali İhsan Kolcu, Nevzat Özkan, Ercan Alkaya, Nadir İlhan, Muzaffer Akkuş, A. Vehbi Ecer, Abdulkadir Güler, İsmail Özmel, Nedim Bakırcı, Nail Tan, Âlim Gerçel, Doğan Hızlan, İsmail Sarıkaya, Kibar Ayaydın, Murat Soyak, Namık Aslan, Sadi H. Nakiboğlu, Sabri Nakiboğlu, Abdullah Satoğlu, Ahmet Sıvacı, Bayram Durbilmez, Ahmet Uğur, Şahin Uçar, İsa Kayacan, Bekir Oğuzbaşaran, Berdettin

Keleştimur, R. Mithat Yılmaz, Şükrü Kacar, Mehmet Şükrü Baş, Hadi Önal, Çimen Özçam, Hasan Özçam, Mevlüt Uluğtekin Yılmaz, Halil Hadi Bulut, Genç Osman Geçer, Yaşar Çağbayır, Sergül Vural, Yüksel Gemalmaz, Rıdvan Çongur, İsmail Adil Şahin, Muhsin İlyas Subaşı, Adil İzci, Vedat Ali Tok, Fazıl Ahmet Bahadır, Semih Çelik, Fikret Dikmen, Taner Güçlütürk, Oraz Yağmur, Asif Rüstemli ve daha niceleri... Akpınar'ın 30. sayısı "Dergi Dosyası" olarak yayınlanmıştır. Bu sayıda birçok edebiyat dergisi tanıtılmış, Anadolu dergiciliğinin meseleleri ve güçlükleri dile getirilmiştir.

Beş yıldır kesintisiz yayın hayatına devam eden ve 6. yılın ikinci sayısı ile, 32. sayıya ulaşan Akpınar Dergisi, Türk diline, edebiyatına ve kültürüne hizmet etme görevini bundan sonraki yıllarda da devam ettirecektir. Sonuç olarak dilini ve kültürünü korumayan milletler yok olmaya mahkûmdur...



BİR GÜN DAHA



Güner F. ÖZMEL BAŞAYTAÇ

Yaşı epey ilerlemişti. Yeni yıl yaklaşıyordu. Yeni yılda seksen dokuz yaşını doldurmuş olacaktı. Yıllar onun için de hızlı geçmişti. Oysa şimdi zaman hızlı akıyordu. Hele eşini kaybettikten sonra, saatler bir türlü ilerlemez olmuştu. Uyuyor uyanıyor, tekrar uyuyordu. Uyandığında saate baktı, sabah namaz vaktiydi. Çalar saatini ayarladığı halde zil sesini duymamıştı.

Bakıcısına seslendi:

—Ördeğimi getirir misin?

Artık tuvalete gitmekte de zorlanıyordu. Ördeği geldi.

—Of!

Şimdi rahatlamıştı. “Prostat” derdinden bir de pijamasına kaçırmıştı. Bakıcı çamaşırını ve pijamasını değiştirmesine yardım etti.

Eşi sağ olsaydı O’na espiyle “Koca herif, iyice ihtiyarladsın” derdi.

Birlikte gülerlerdi. İçinden gülümsüyordu. Onunla olan yaşamından hep güzel anları anımsardı.

Bakıcı ördeği götürdükten sonra kahvaltısını hazırlamak üzere mutfığa girmişti. Yerinden kalktı. Temizlenmişti nasılsa, abdest aldı.

Mestini giydi, sabah namazını kıldı. Çocuklarının “büyük tespih” dediği beş yüzlük tespihi her sabah namazından sonra çekerdi. Artık bakıcısının hazırladığı kahvaltıya oturmalıydı. Gün ağarmaya başlamıştı. İhlamur çayını yudumladı. Kepekli iki dilim ekmekle onun için özel alınmış tuzsuz zeytin ve tulum peynirini yedi. Kahvaltısını yaptıktan sonra vücudunu ayakta tutamazdı, tekrar yattı. Uykusunun düzeni böyleydi.

Saat on sıralarında tekrar uyandığında, kıyafetini giymek için askılı pantolonuna uzandı ama yetişemedi. Tam bakıcıya seslenmek için döndüğü sırada bakıcıyla yüz yüze geldi, gülümsedi. Giyindikten sonra yatak odasından çıktı. Koridora yöneldi. “L” şeklinde olan salonun kısa ve küçük kısmındaki divanına uzandı.



Gerçi, gençliğinden beri var olan bel fıtığından ameliyat olması sebebiyle, daha az otururdu. Onu otururken gören torunları “A! Dedem oturuyor” diye hayrete düşerlerdi. Kendi tabiriyle uzun oturmalıydı. Salona uzun oturmaya giderken, sürekli yatması yüzünden eşiyle tartışıkları aklına geldi.

Başını yastığa koyduğu zaman “Oh!” dedi. Sert zeminli, yüksek ve eğimi olan sert yastığı kendi yapmıştı. Başını hafifçe kaldırdı, rulo şeklindeki yine kendi yaptığı boyun yastığını yerleştirdi. Çocukları, defalarca hazır yastıkların satıldığını söyleseler de, kendi yaptıkları ile rahat ediyordu. Bakıcısı, meyvesini o daha salona gelmeden hazırlamıştı. Tabağa baktı. Bir adet kırmızı elma, bir mandalina ve bir tane de armut. Sırayla, dilimleyerek yarı dik yattığı yerde yedi. Yerken bir yandan da yattığı divanın yanındaki koltuğun üzerinden televizyonun kumandasını alarak televizyonu açtı.

Kulakları da iyice ağır işitir olmuştu. Televizyonun sesini yükseltti. Keyiflendi, onun en güzel saatleri başlamıştı. Çocukları sırayla öğleye kadar arar hatırını sorarlardı. Bu her gün böyleydi. Yavrularıyla, artık günde bir kez konuşmak ona yetmez olmuştu. Aklına gelince yüzündeki gülümseme aniden donuklaştı. Günün sonunda tekrar konuşmak, günlerinin nasıl geçtiğini öğrenmek isterdi. Kızlarına tekrar tekrar “E! Başka, E! Başka ne var, ne yok?” diye sorardı. Çok şanslı olduğunu düşünürken telefon çaldı. Yüzünü tekrar gülümseme sardı. Sehpa olarak kullandığı koltuğun üzerinde neler yoktu ki, tabii telefonu da elinin altında hazırды.

Beş kızının en büyüğü arıyordu. Ev hanımı olan kızı, gün içinde yapacak işlerini liste halinde anlattı. İngilizce kursuna ve sağlık problemleri başladığı için spor salonuna gideceğini, ayrıca torunlarına da uğrayacağını söyledi. Telefonu kapatırken kızının bebeklik hali gözlerinin önüne geldi. Esmer ve sevimliydi. Biraz yüksek sesle “ilkim, dünüm, al kundağım” dedi. Eşinin ilk bebekleri için söylediği sözlerdi bunlar. Boğazı düğümlendi yutkunmakta zorlandı, gözleri ıslandı... “Hey gidi eski günler!” derken kendi sesi kulaklarında çınlamıştı ki, telefon tekrar çaldı.

Telefonu kapatmasından sonra on dakika geçmemişti. Kıvırcık kızıydı arayan. Saçlarının özelliğinden dolayı ona böyle söylerlerdi. Eşiyle, diğerlerinden yaşça küçük iki kızlarını aralarında paylaşmışlardı. Eşi telefonu ona uzatırken kıvırcık kızın derdi. O da en küçük kızları aradığı zaman “Al, tekne kazıntın” der telefonu ona uzatırdı. Telefonla konuşma haklarını birbirlerine devrederlerdi. Sanki altı tane olan çocuklarını paylaşmış gibiydiler.

Tarih doktoru dördüncü kızı kıvırcıkla konuşmaya başladı. O da üniversitedeki ders yoğunluğundan bahsetti. “İki ders arasındayım, şimdi tekrar derse gireceğim” dedi. Telefon yine kapandı.

Çocukları onun gurur kaynağı olmuştu. Bakıcısına dönerek gururla “öğretim görevlisi kızım” dedi. Beş kız çocuğundan, bir oğlunu “erkek evlat” diye farklı tutardı.

Üçüncü arayan oğluydu. Oğluna da diğer evlatlarına söylediği hayır dualarını söyleyerek telefonu kapatmıştı ki telefon hemen çaldı. Arayan iki numaralı kızıydı. Çocuklarını, bakıcısına yaş sırasına göre numaralandırarak öğretmek amacıyla, “iki numaralı kızım” diye söylerken telefonu açtı. Kızı son söylediği kelimeleri duymuştu. “Günaydın!” dedi. Askeri Hastaneye gideceğini, tahlillerinin olduğunu söyledi. Bu kızının da torunları vardı. Büyük kızı gibi, ikinci kızının da sağlık sorunları başlamıştı. Şifa dualarıyla konuşmasını sonlandırdı. Televizyonu çocuklarıyla konuşurken kapatmıştı. Günlük gazetesini okumaya başladı. Zaman biraz olsun ilerlemişti. Öğle yemeği yaklaşmaktaydı. Telefon tekrar çaldı. Bir an aklından “hangisi ?” diye geçirdi. Arayan beşinci kızı ve aynı zamanda en küçük çocuğu idi. Özel bir şirkette çalışıyordu. İşlerinin yoğunluğundan söz etti.

Öğle namazı için hazırlık yapmalıydı artık. Ağır ağır kalktı. İyice öne doğru bükülmüştü. “Yaşlılık ne kötü” diye düşündü. Mutfak kapısının önünden geçerken burnuna yemek kokuları geldi. Banyo kapısından içeri girmişti ki, telefon yeniden çalmaya başladı. Bakıcıya telefonu getirmesi için seslendi. Cümlesi bitmeden bakıcı telefonu kulağına verdi. Bir an bu bakıcıya da alıştığını fark etti. Her bakıcı değiştiğinde kızlarına söylediği gibi “Ne çıkarsa bahtına” diye mırıldandı.

Ancak evinde rahat ediyordu. Geçmişte annesine hak vermezken, annesinin yaşına gelince onun kendisine söylediği sözü çocuklarına tekrar ediyordu. “Benim evimin teşkilatı daha iyi” diyerek kahkaha atıyor, onların davetlerini geri çeviriyordu. İnançlı olmasaydı bu dünyanın meşakkatini nasıl çekerdi? Çevresindekiler, “Nasılsın? İyi misin? Bakıcına alıştın mı?” diye sorduklarında “İyi iyi, birisi gider diğeri gelir” diye yanıtlıyordu. Mutfığa doğru giden bakıcısının ardından “bu üçüncü kızım” diye seslendi.

—Niye aramadın? En son sen aradın.

Yine en sona kalmanın ezikliğiyle, kızı:

—İşe dalmışım, bugün nasılsın?

—İyiyim çok şükür.

Her gün konuşacak bir şeyler bulurlardı.

—Bugün çok yoğunum. Elimdeki çizimleri bitirmem gerek. Çizimleri emekli olmadan teslim etmeliyim

Biraz sert ve yüksek tonla:

—Çalış, çalış. Evde olmak zor. Bence, acele etme. Hayırlısı Allah’dan.

Cümlesinin sonunda ses tonunu yumuşattı.

Kızı babasının emekli olmasını istemediğini ilk defa fark etmişti. Aralarında bir sessizlik oldu. Kızı son söylediği “hayırlısı” kelimesini, kendisinin hasta olduğunu hatırlayarak söylediğini biliyordu.

—Babacığım, çalışmak için bu kadar geç kalmamalıydım. Neyse, haklısın. Hayırlısı. Bir isteğin var mı?

—Sağ ol, yok. Allah razı olsun. Hayırlı mesailer, hayırlı günler.

—Sağ ol baba, Allah senden de razı olsun. İyi günler.

Çocuklarının hepsiyle konuşmanın huzuruyla öğle namazını kıldı. Sonra yemeğini yedi. Bazı günler önce yemek yer sonra namaz kılardı. Öğretmen olmanın getirdiği disiplin ve düzen yaşamına yansımıştı. Evlatları yemek saatindeki düzeni bilir o saatte arayarak rahatsız etmezlerdi. Dürüstlüğü, mert kişiliğini ve sert mizacını çocuklarının terbiyelerine de yansıtmıştı. Çocuklarıyla her konuda sohbet edebiliyor. Konuşmalarında, nasihat ediyordu. “Her gün bir elma mutlaka yiyin, yürüyüş yapın” diye tembih ederdi. Eşine de yürüyüş yaptırmak istediye de başarılı olamamış, eşi hep vasıtaya binmeyi tercih etmişti. Söylediklerini yapsa belki de şu an birlikte olurlardı.

Öğle uykusundan, yatak odasında uyandığında, başucundaki komedinin üzerindeki, göz damlasına uzandı. Doktorların önerilerini dinler, ilaçlarını düzenli alır, her sabah şeker ölçüm aleti ile şekerini ölçerdi. Yaş ilerleyince, kendine iyi bakmak kâfi gelmiyordu. Şimdi de egzama olmuştu. Çocuklar, babalarının şikâyeti olduğunda, yardımcı olmak ve yol göstermek istediklerinde “Yavrum eskidik, faydasız” diye yanıt verirdi. Göz damlasını damlattı. Kalktı, pijamasını çıkardı. Tekrar askılı pantolonunu giydi. Koridorda yürüyüp salona girer girmez denizi seyretmek üzere cama yöneldi.

Deniz balıkçı sandalları ile doluydu. “Bugün yine balık çok” dedi. Ayrıca birçok şilep ve tanker demir atmıştı. Manzara yine muhteşemdi. Zaten evini, ikinci kattan deniz daha iyi görünüyor diye almamış mıydı? Yaşlılığında merdivenleri çıkmakta zorluk çekeceğini hiç düşünmemişti. Genç olmak bambaşkaydı. Gençliğinde, otoriter yapısı görüntüsü ile bütünleşmişti. İri yapısı ve kara bıyıkları onu daha da sert gösterirdi. Bu sebepten çocuklar, onu daha sokağın başında görüp de gür sesini duydukları anda evlerine kaçarlardı. Oysaki dikkatli baktığınızda iri gözlerindeki sevgiyi fark ederdiniz. Eğitimci olmasının yanı sıra dindar bir kişiliğe de sahipti. Okuldan evine dönerken, akşam ezan saati sokakta oynayan çocukları görünce kızar, havanın karmasıyla birlikte ezan sesinin onlara akşam olduğunu hatırlatmasını ister, hala dışarıda olmaları onu rahatsız ederdi. Şimdilerde sert görüntüsünü kaybetmiş, zayıflamış, saçları beyazlamıştı. Denizi seyrederken, beyazlamış olan sakalını eliyle sıvazladı. Eski günleri düşünürken bakışları dalgınlaştı. Dün gibi hatırlıyordu, gemi yapımının bitip yüzdürüldüğü günü.

Geminin denize indirilişi muhteşemdi. Güvenilir, dürüst kişiliğinden dolayı, yakın dostu ondan yardımını istemişti. İş adamı olan arkadaşı, yük taşıtmak nedeniyle gemi yaptırmak istiyordu. Arkadaşının ona ihtiyacı vardı. O da

kıramamıştı. Yaz tatilinde, gemi yapımında çalışan işçilerin başında gözetmenlik yaptığını hatırladı. Yapımdaki katkısı onu bir kere daha gururlandırdı. Hatıralar birbiri ardı sıra aklına geldi, gözünün önünde canlandı. Emeklerinden dolayı, geminin yüzdürüldüğü ilk gün onun da içinde olmasını istemişlerdi.

Kendisi geminin içinde bulunmaktan keyif almıştı. Bu kadar keyif onun için yeterliydi. “Marmara denizinin lacivert renkli sularındayım” diye düşündü. Harikuladeydi. Açık denize doğru yol alıyorlardı. Geminin rotası Karadeniz’deki limanlardı. Arkadaşından söz almıştı. Evine yakın kıyıya gelince sandalla karaya çıkaracaklardı. Kıyıda oldukça uzaklaşmışlardı. Kaptana, yol için iyi dileklerle veda etti. Gemiden sandal denize indirildi.

Sandalda otururken derin bir iç geçirdi, mutluydu. Sorumluluğu bitmişti. Sahile yanaştıklarında, yüreğindeki huzur ile karaya adımını atmak için ayağa kalktı. Kıyıya varmanın sevinci ile ayağını kaldırdı, adımını attı. Denizin dalgası kıyıdaki kayalara çarptı, sandalı sarstı. Dengesini sağlayamadı, sendeledi. Ayağı boşluğa gidiyordu. Kulaklarında insan çığlıklarını duyuyor, boşlukta yuvarlanıyordu. Uğultular kesildiği an soğuk suları hissetti. Denizin içinde toparlanmak istiyor başaramıyordu. Paltosu bacaklarına dolanıyor, ıslandıkça ağırlaşıyor, ağırlaştıkça denizin dibine gidiyordu. Kollarını iki yana açarak çırpındı, birkaç kez çırpındıktan sonra kulaç atmaya başladı. Gayretle toparlandı. Tekrar sesleri uğultu halinde duymaya başlamıştı. Kolundan çekerek karaya çıkardılar. Ama sıırıslık olmuştı. Her tarafından sular akıyordu. Ürperdi. Mevsimin kış olması nedeniyle, ıslandığı için üşüdü. Öncelikle evine gidebilmek için taksi bulmalıydı. Taksiler işaretiyle yavaşlıyor, yanına yaklaşıyor, ancak paltosundan süzülen suları görünce durmadan tekrar gaze basarak süratle uzaklaşıyorlardı...

Taksilerin onu almayışlarını, çaresiz eve kadar yürümek zorunda kaldığını, evinin kapısını anahtarı ile açtığı ve karısıyla karşılaştığı anı hatırladı. Karısının korku dolu yüz ifadesi gözünün önüne geldi. Unutamamıştı. Gülümsedi. “Hatıralar olmasa yaşam daha da zor olurdu” dedi.

Pencereye arkasını döndü, yürüdü. “L” salonun uzun kısmının sonunda kibleye dönük duran sandalyesine namazını kılmak için oturdu. İkinci namazının ardından tekrar meyvesini yedi. Gökyüzü kızıl renge dönüşüyor, akşam oluyordu. Zaten günler de kısaltmaya başlamıştı. Akşam olurken hep hüzünlenirdi. Akşam yemeklerinde tüm ailesinin bir arada olduğu güzel günler aklına geldi. Çocuklarının küçüklük hallerini anımsadı. Altı çocuğu tespih tanesi gibi masanın etrafına sıralanır, annelerinin yaptığı yemekleri yerken gün içindeki yaşadıklarını birbirlerine anlatırlardı...

Öyle dalmış, kulaklarında çocuklarının seslerini duymaya başlamıştı ki, bakıcının sesi ile kendine geldi. “Kepekli ekmek arasına dilimlenmiş kaşar peyniri mi

istiyorsun?” diye soruyordu. Şeker hastası olduğu için altı öğün yer, akşam ağır yemek yemezdi. Akşam namazının ardından tostunu yedi. Televizyondaki haberleri izlerken yatsı namaz vakti gelmişti. Namazını, duasını bitirdi. Sütünü içti. Yatak odasına giderken, bakıcının oda kapısı önüne gelince seslendi. “Ben yatıyorum, sende yat. Allah rahatlık versin. Hayırlı geceler.”

Yatmaya hazırlanırken duvar saatine baktı. Alçak sesle: “Saat dokuz olmuş.” dedi huzurla “Bir gün daha geçti.” .

11.11.2008

Güner F. Özmel Başaytaç

Not: Amcamın oğlu, Sultanahmet Erkek Sanat Okulu döküm öğretmenliğinden emekli Halim oğlu Nihat Özmel'in hayat hikâyesinden çok canlı kesitler sunan kızı Güner'e teşekkür ederim. Onun yaşayıp geçtiği, bizleri de bekleyen hayat çizgilerinin unutulmaması için bu yazılara devam etmesini dilerim. Örnek insanların örnek hayatlarını; gençler ve yaşı ilerleyenler; ibretli sahneleri ders alarak okumaları dileği ile.



DİVÂNE

*Derdinden ağlayıp sarhoş gezerim;
Bilmem ki bu dünya meyhâne midir...
Nigâhın aşkından bir hoş gezerim,
Dilber o gözlerin mestâne midir?*

*Derd-i sevdan yakar beni nâr gibi,
Lütf edip söndürsen onu kar gibi.
Ceylan gözlerinde hüznün var gibi...
Gönlün benim gibi virâne midir?*

*Bakışların yüreğime aks eder,
Sana olan hasretliğim nüks eder.
O güzelin çevresinde raks eder,
Bilmem deli gönlüm pervâne midir...*

*Kalbimi saralı özlemle keder
Hasretin ruhumu târumâr eder.
Gezer köşe bucak böyle derbeder;
Acep Âşık Nihâd divâne midir?*

Nihat KAÇOĞLU



AKTÜEL HABERCİ



İsmail SARIKAYA

“Aktüel Haberci” Niğde’de yayınlanan, aylık fikir, düşünce, kültür ve sanat dergisi. Yayın hayatının henüz ikinci zafer yılında. Zafer yılı diyorum, çünkü ilimiz şartlarında dergi çıkarmak, reklâm bulmak ve o dergiyi pazarlamak bir hayli meşakkatli bir iştir. Bu yönüyle Hamza Tav’ı özellikle tebrik etmek istiyorum. Çünkü kendisi Niğde’de gazetecilik, televizyonculuk ve dergicilik sahalarında oldukça tecrübeli ve birçok başarıya imza atmış, bu işin cefasını, zorunu görmüş, hissetmiş fedakâr kalemlerimizdendir.

Her sayıda yükselen başarı ve kalite grafiği ile “Aktüel Haberci” yi uzun yıllar okuyup, okutturmak ve değerlendirmek, Niğde kültürü için arşivlemek en içten temennilerimiz başında gelmektedir. 44 sayfalık “Aktüel Haberci” dergisi Niğde’mizi kültürel, sanatsal ve geniş habercilik yönünden tanıtım amacıyla da, büyük bir boşluğu doldurmaktadır. Yazımın başında belirttiğim üzere dergicilik güç ve yıldırıcı bir iştir ama o yazılan satırların elden ele okunup değerlendirilmesi, olumlu-olumsuz tenkit edilmesi dergi çalışanlarının en büyük dinlence ve mükâfat vesilesidir. Son tahlilde, derginin eksikleri yok mudur? Elbette ki vardır, lâkin unutmamak lazımdır ki, göç gide gide düzelir. “Aktüel Haberci” ekibini başta Hamza Tav olmak üzere kutlar, kalemlerinin bereketli olmasını dilerim.

Dergi Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Hamza TAV

Yayın Koordinatörü

: Semih İĞNELİ

Dergi Adresi

: Eski Vali Konağı Cad. Yeni Çarşı, İsmail Özmel
Apt. Kat. 1, No:2 Niğde

Dergi e-mail

: aktuelhaberci@hotmail.com



KÖMÜRHAN, GÖNÜL KÖPRÜSÜ!



Bedrettin KELEŞTİMUR

Elâzığ MANAS Yayıncılıktan Şener Bulut, Hadi Önal, Doğan Sever ile birlikte komşu vilayet Malatya'nın yolunu tutuyoruz...

Hatırlanacağı üzere 2010 yılında, Malatya'da; Malatya Valiliği Kültür Yaşam Derneği ile Elâzığ MANAS Yayıncılık Grubunun birlikte inşa ettiği; "Elâzığ Malatya Kardeşlik Projesi"nde, her iki ilimizin Valileri, Belediye Başkanları, Rektörleri, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanları, Kültür ve Turizm İl Müdürleri, Şair-Yazar ve Sanat Camiası tarihi bir projeye merhaba diyeceklerdi!



Fırat'ın iki yakasında,
İki derya şehir,
Tarihi buluşturacaktı!
Hz. Mevlana'nın ve daha nice Velilerin,
Alplerin, Erenlerin
Konakladığı bu diyarlar,
'Edep İçre...'
Suların duruluğunda,
Bütün erdemliklere, merhaba diyecekti!

Elâzığ ve Malatya,
Boğazın iki yakası gibiydi...
Efsane iki büyük kahramanın,
Balak ve Battal Gazilerin,
Gönül atlıları gibiydi...
Fermanlarda isimleri yazılı,
'Aşk Tutsağı...' gibiydi!

***Malatya'nın bir bakıma hafızası, kaynak kişilerinden, 'Görüş Gazetesi' Yazı İşleri Müdürü, gazeteci-yazar Celal Yalvaç,

Malatya Bakış ve Arapkir Postası Gazetesi Sahiplerinden kadirşinas bir dost, beyefendi Kamuran Sezer,

Malatya Gazeteciler Cemiyeti 2. Başkanı ve Malatya Hâkimiyet Gazetesi Sahibi Eğitimci Yazar Kemal Deniz,

Malatya Kültür ve Yaşam Derneği 2. Başkanı, Yorum Gazetesi Sahibi Gazeteci dostumuz Yaşar Karaaslan,



Ve Malatya ile Elâzığ arasında gönül elçisi Eğitimci Ömer Faruk Er ile gün boyu bir arada olduk!

Bu birlikteliğimiz mutlaka ki, 'ELMA Projesinin Devamlılığında...' şehir kültürümüze model olabilecek yeni çalışmaların hayata geçirilmesi bağlamında önem taşıyordu...

Malatya Valisi Doç. Dr. Mehmet Ulvi Saran, İnönü Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Cemil Çelik, Malatya Belediyesi Kültür A.Ş. Genel Müdürü Murat Nalçacı ile görüşmelerimiz oldu...

Nasip olursa, Nisan ayı içerisinde; Kömürhan Köprüsü üzerinde, 'Şiir ve Sanat Şenliği...' her iki ilimizin ortak çalışmalarıyla gerçekleştirilecek!

Bu yıl ilki gerçekleştirilecek bu edebi buluşmada; Diyarbakır'dan, Adıyaman'dan ve çevre illerimizden de şair ve sanatçıların katılmaları bu faaliyete ayrı bir zenginlik katacaktır!

Kömürhan, bizim 'gönül köprümüz'dür!



Doğu ve Güneydoğu'nun İç-Batı Anadolu'ya açılan en duru, en sıcak, gönül esintilerimizin yeşil ve mavi tonları kaynaştırdığı tarihe iz bırakan penceresi!

Fırat, bizim inanç kültürümüzde, 'abı hayat iksiri' olarak bilinir!

"Seyreyle aşk nehrini, bozkırlara can verir"

Fırat'ta, bu coğrafya insanının, 'aşk serüveni' vardır!

Bir şiirimizde;

"Asırların nağmesi, Hayrilerin dilinde

Emrahlar, Zihnilerle ezgiler konuşturmuş

Fırat sen hazinesin, mazin kadar zindesin

'Yedi küpeli gelin' çehreler değiştirmiş"

Fırat, 120 bin km2'yi bulan tarihi medeniyet havzasıyla coğrafyanın kaderini ve geleceğini

derinden etkileyen üzerinde şiirler, nazireler, ağıtlar, nesirler yazılan bir ulu deryamızdır...

Üç Tevhit dini bu coğrafyada doğmuştur,
Üç kıta, bu coğrafyada birbirine en fazla yaklaştırmıştır,
İlk şehirler, o şehirlerin kutlu havası ve efsanesi buradan yeşermiştir...

Ve 21.asırda dünyanın 8.Harikası olarak da tanımlanan büyük GAP Projesi'nde, Fırat'ın tabir yerinde ise, 'zemzem suyu' gibi bereketli o tükenmez efsanevi kaynağı vardır!

Niyazi Mısri,

"Derman arardım derdime, derdim bana derman imiş
Burhan sorardım aslıma, aslım bana burhan imiş
Sağı solu gözler idim dost yüzünü görsem deyû
Ben taşrada arar idim ol cân içinde cân imiş"

Öncelikle kendimize, kendi özümûze, kendimizde var olan cevhere, kendi yürüyüşümüze bakalım! Gözümüz, gönüllerden irak olmasın!

2009 yılının Mayıs ayında, hatırlanacağı üzere,
Elâzığ ve Malatya İllerinin iki güzide bilim kurumu,
Kömürhan Köprüsü üzerinde bir araya geliyordu...
Fırat'ın iki yakasını birbirine bağlayan,
Bir buluşmaya ve tarihi bir protokole imza atıyorlardı!
Esasen, Kömürhan Köprüsünün iki ayağından,
Biri Malatya, bir diğeri ise Elâzığ Şehrimizdir!
İnşallah, su duruluğunda akar,
Her iki şehrimizin bahtlı zamanı!

Bir söz vardır,

"Boğaz Köprüsü İstanbul için ne ise, "Kömürhan Köprüsü" Doğu Anadolu için de odur!"

Boğazın ne kadar gür esintisi olursa olsun,
Kömürhan Köprüsü için söylenen şarkılarımız, türkülerimiz;
Aynı doğallıkta, aynı durulukta, aynı saflıkta;
Nağmelerle, coğrafyanın içlerine doğru eser!
Bütün niyetimiz nedir?

Geleceğe, güzel eserler bırakmaktır...

'Kömürhan Köprüsü' Fırat'ın üzerinde bir bağdır!

O bağı, gönüllerimizle daha da güçlendirerek, her iki şehrin;
Muhabbet bağı üzerinde, vuslat kervanına dönüştürebiliriz...

HİKÂYE:**GÖNÜL SOHBET İSTER** **Murat SOYAK**

—Yılmak, yıkılmak yok efendiler! Yaş haddini bulmuş diye meydanı terk mi edeyim? Hem evde niye oturayım ki önümüz kış... Odun ister, kömür ister; yahu şu kör boğaz ekmek ister. Emekli maaşımız da yok ki kenara çekilelim. Çocuklar yuvadan uçup gittiler. Şimdi çok uzaktalar. Bu yaşıma kadar ayakkabı tamirciliği ile geçindim. Muhannete muhtaç olmadım. Devam öyleyse, yatağa düşene kadar çalışacağım. Hem burada dostlarımla da görüşüp sohbet ediyorum. Vakit geçiyor. Daha ne olsun efendim!

Bahar günleri... Işıklar içinde yer gök. Kahvehanenin müdavimleri günün belli saatlerinde burada buluşup sohbet ederler. Memleketin halleri, askerlik hatıraları, ahir zaman alametleri, değişen zaman üzerine bir muhabbet ki bal akar dillerinden.

- Şinasi!
—Buyur İhsan Efendi...
—Bize birer kahve yapıver.
—Tamam efendim.
—Tahir ne var ne yok, işlerin nasıl?
—Allah'a şükürler olsun İhsan Efendi, hamd olsun, kimseye muhtaç olmayacak kadar kazanıyorum. Yetiyor bize, geçinip gidiyoruz.
—Allah şükrünü çoğaltsın efendim. Tevellüd kaç?
—Seferberlik zamanı doğmuşum. Hesap et gayrı. Altmışın üzerindeyim.
—Sıhhatin nasıl, halinden memnun musun?
—Ayaktayım şükür. Şimdilik sıhhatim yerinde. Yalnız bizim hanım yine rahatsız. Geçenlerde hastahanede üç gün yattı. Ne yaparsın dünya hali... Hastalık gelince sıhhatin kıymetini biliyoruz. Sen nasılsın İhsan Efendi?
—Eh işte... Bazen kalbim sıkışıyor. Ameliyattan sonra yeni yeni toparlandım. Gidecek başka yerim de yok. Sizi görmem yetiyor bana. Şinasi'nin yeri de olmasa eğer bunalıp kalacağım.
—Hakikaten burası evimizden sonra ikinci adresimiz oldu. Bir sığınak gibi...

Önce ayakkabının tozunu, çamurunu temizledi. Sonra lazım olan aletleri torbadan

çıkartıp yaygının üzerine güzelce dizdi. Bir elinde çekiç, bir elinde ayakkabı... Durmaksızın çalışıyor.

Alnında boncuk boncuk terler... Ak sakalı yüzüne nasıl da yakışmış. Pek sevimli bir hali var. Hani babacan derler ya işte öyle babacan...

—Abdullah Hoca dalmışsın yahu, hiç konuşmuyorsun. Hayrola!

—İhsan Efendi, bizim oğlan cephede, onu düşünüyorum, tek evladım. Hanım da geçen sene vefat etti. Bilirsin, yalnızım. Ev bana zindan gibi oldu. Hayatta bir başına olmak pek meşakkatli...

—Haklısın efendim, Allah sabır versin. Oğlun sağ salim döner inşaallah.

—Sağ olasin İhsan Efendi sağ olasin, sizlerin varlığı ile buradaki sohbetlerimiz ile kuvvet buluyorum.

Deniz sakın bugün. Sandallar kıyıya çekilmiş. Martılar uçuşuyor. Şirket-i Hayriye vapurları düzenli aralıklarla karşı yakaya gidip geliyor, gidip geliyor. Gün boyu süren tatlı bir telaş...

Tahir, kunduranın ökçesini çıkıyor. Çivileri küçük teneke kutudan alıp özenle çıkıyor. Göz çevresi ve alnı kırış kırış...

Şinasi, elinde tepsi ile çıkıp geldi. Sesi çın çın çınladı:

—Kahvelerinizi buyurun, afiyetle için...

İhsan Efendinin yüzü gülüverdi. O ân elmacık kemikleri daha bir belli oldu. Bir elini Tahir'in omzuna attı.

—Az soluklan Tahir'im, yığıdım...

—Bitireyim şu elimdeki işi, namaz vakti yakındır.

İhsan Efendi yelek cebinden saatini çıkarıp baktı.

—Evet, ikindi ezanı birazdan okunur.

Saatin camını silip yelek cebine tekrar yerleştirdi.

—Kahvelerinizi soğutmayın efendiler...

Beyaz fincan elde, göz ufukta şimdi. Bir vapur ağır ağır yaklaşıyor.

Abdullah Hoca kahvesini içip fincanı masaya bıraktı.

—Kahvelerinizi için de kalkalım, camiye ancak varırız.

Tahir, kahvesini çoktan içmişti zaten. Kalan işi bitirmek için son bir hamle yaptı. Çakılan çivilere göz attı. Ayakkabının köselesini iyice yokladı. Çıkıntıları bıçağı ile incecik kesip düzeltti.

—Şimdi tamam oldu. Haydi...

İhsan Efendi, ayağa kalkıp içeriye yürüdü. Cebinden çıkardığı bozuk paraları Şinasi'ye uzattı.

Birlikte camiye doğru yürüyorlar. İkinci ezanı okunuyor.

AHMET KABAKLI'YA VEFA



Mustafa DEMİRCİ

sanatalemi@gmail.com

Türk Edebiyatı Vakfı'nın ve Türk Edebiyatı dergisinin kurucusu Şeyhülmuharririn Ahmet Kabaklı İstanbul'dan sonra Bursa Mustafakemalpaşa ilçesinde de anıldı. Mustafakemalpaşa Aydınlar Ocağı'nın düzenlediği programda edebiyatçı yazar Mehmet Nuri Yardım bir konuşma yaptı.

Ahmet Kabaklı hakkında hazırlanan belgelik filmin gösteriminden sonra Mustafakemalpaşa Belediye Başkanı ve Aydınlar Ocağı Başkanı Sadi Kurtulan, Kabaklı Hoca'nın kültür dünyamızdaki önemini anlattı. Ahmet Kabaklı'nın hizmetlerine temas eden Kurtulan, Alperen Ahmet Kabaklı gibi değerlerimizi gençlere tanıtmamızın önemine vurgu yaptı. Daha sonra kürsüye davet edilen edebiyatçı yazar ve ESKADER Başkanı Mehmet Nuri Yardım, Ahmet Kabaklı'nın Türk edebiyatını geniş kitlelere sevdiren bir gönül insanı olduğunu belirterek konuşmasına başladı. Kabaklı Hoca'nın iyi bir gazeteci, mükemmel bir edebiyat tarihçisi, sabırlı bir teşkilât adamı ve hepsinin üstünde dört dörtlük bir gönül insanı olduğunu ifade eden Yardım, "O, vefatının onuncu yılında büyük bir hasret, muhabbet ve şükran hisleriyle yâd ediliyor. Ahmet Kabaklı bu milletin değerlerine sahip çıkan aydınların öncüsü ve sözcüsü oldu. Millî konulardaki hassasiyeti büyüktü. Kendisi için değil, insanı için, mazlum ve mağdur milletler için mücadele verdi. O hem Türkiye, hem Türk dünyası hem de İslâm âlemi için yüreği yanan bir dâvâ, ideâl ve mefkure adamıydı." dedi.

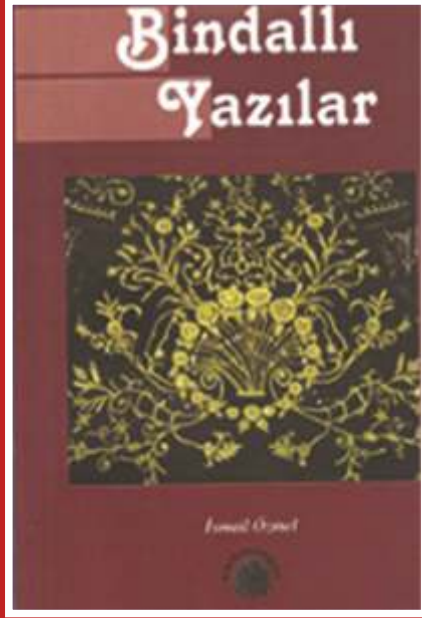
Barış Çokan Kültür Merkezi'nde yaklaşık 250 kişiye hitap eden Yardım, Ahmet Kabaklı'nın Tercüman gazetesinde "Yaşayan Türkçe" ve "1001 Temel Eser"le ilgili hizmetlerini anlattıktan sonra Türk Edebiyatı Vakfı'nda yıllardan beri devam eden "Çarşamba Sohbetleri"nin istikrarlı bir şekilde devam ettiğini söyledi. Gazetedeki binlerce makalesiyle topluma yön gösterdiğini, ışık olduğunu ve istikamet belirlediğini ifade eden Yardım özetle şunları söyledi:

"Ahmet Kabaklı bir mektepti. Edebiyata çok değer veriyordu. Ömer Seyfeddin Hikâye Yarışması'nı düzenleyerek onlarca hikâyeciyi Türk edebiyatına kazandırdı. Türk Edebiyatı dergisinde de hem üstatların yazılarını neşretti, hem de genç kalemleri himaye etti. Onun yeri hakikaten doldurulamaz. Çünkü o Anadolu irfanının İstanbul'daki temsilcisi, milletiyle barışık münevverlerin en iyi örneklerinden biriydi. Türk Edebiyatı isimli beş ciltlik eseriyle mühim bir kaynağı kütüphanelerimize armağan etmiş, Temellerin Duruşması isimli eseri ile de fikir hayatımızda bir öncü olmuş, cesur tespit ve teşhisleriyle büyük takdir toplamıştır. Allah'tan kendisine rahmet ve mağfiret diliyorum."

Yaklaşık 1,5 saatlik konuşmanın ardından Başkan Sadi Kurtulan gecenin hâtırasına Yardım'a Mustafakemalpaşa'da bir şelâlenin fotoğrafını gösteren levhayı armağan etti. Başkan Kurtulan'ın çektiği fotoğrafın kenarında Ali Coşkun'un "Dertli Pınar" isimli şiiri yer alıyordu. Daha sonra Yardım, Kurtulan ve Aydınlar Ocağı yöneticileri birlikte hâtıra fotoğrafları çektiler. Programın tamamlanmasından sonra Mehmet Nuri Yardım, dinleyicilere kitaplarını imzaladı.

Toplantının sona ermesinden sonra yaklaşık 20 kişilik aydın grubu Öğretmenevi'nde bir araya gelip çay içti. Başkan Kurtulan'ın yönetiminde buluşanlara hitap eden Yardım, Ahmet Kabaklı'dan sonra Mehmet Âkif, Cengiz Dağcı, Dilâver Cebeci, Sâmîha Ayverdi, Safiye Erol gibi değerlerimiz hakkında başka toplantıların yapılması gerektiğini belirterek, "Bu konuda ESKADER olarak elimizden gelen katkıyı sağlarız. Yeter ki, kültürümüze, sanatımıza, edebiyatımıza ve dilimize hizmet eden değerlerimizi gençlerimize tanıtalım, geçmiş ve gelecek arasında bir köprü kuralım." dedi.

Salkımsöğüt Yayınevi



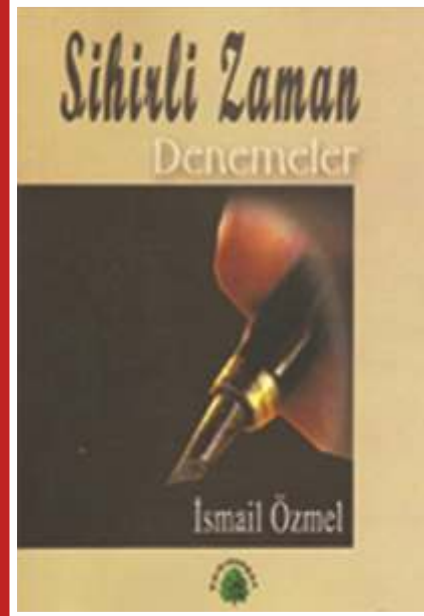
256 sayfa 8,00 TL



400 sayfa 8,00 TL



80 sayfa 5,00 TL



144 sayfa 8,00 TL

ADRES: CUMHURİYET CADDESİ, KULOĞLU MAH. KAMİLAĞA SOK. 29-C
e-mail: salkimsogutyayincilik@mynet.com TLF&FAX: (0442) 235 65 70
ERZURUM

Yeni Çarşı Merkezi B Blok 1/5 NİĞDE
Tel: 0.388 213 12 50 - 233 35 45



“1948’den Beri Hizmetinizdeyiz...”



ASEL LTD. ŞTİ.

Tel: 0.388 233 35 75 - 76

Bankalar Cad. No: 11/B - NİĞDE